ArmEIA

Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի Շողակաթ բնակավայրի վարչական տարածքում արևային էլեկտրակայանի կառուցում

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՅՏ

Ձեռնարկող՝ «ԱՐՏՍՈԼԱՐ» ՍՊԸ

Մշակող՝ «ՆՈՎԱԼ»

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն----------էջ 4
2. Հավելվածներ----------էջ 4
3. Օգտագործվող հապավումներ----------էջ 5
4. Նախնական գնահատման հայտի կազմման իրավական հիմքերը----------էջ 5-8
5. Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ և փորձաքննության գործընթացների վերաբերյալ----------էջ 9
6. Ձեռնարկողի անվանումը և գտնվելու վայրը----------էջ 9
7. Նախատեսվող գործունեության անվանումը և նպատակը----------էջ 9
8. Նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքինկարագիրը----------էջ 10
9. Շրջակա միջավայրի համառոտ նկարագիրը----------էջ 12
9. 1. Սոցիալ-տնտեսական նկարագիր----------էջ 12
9. 2. Հողային ռեսուրսներ----------էջ 12
9. 3. Ջրային ռեսուրսներ----------էջ 13
9. 4. Օդային ավազան----------էջ 15
9.5 Բուսական և կենդանական աշխարհ---------- էջ 15
9.6.Հատուկ պահպանվող տարածքներ----------էջ 19
9. 7. Պատմամշակութային և բնության հուշարձաններ----------էջ19
9. 8 Բնության հուշարձաններ----------էջ 22
10. Աղմուկ և թրթռում----------էջ 22
11. Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը---------- էջ 22
11.1. Արտադրական հզորություններ----------էջ 22
12. Շինարարության փուլում տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումները----էջ 23
12. 1. Օգտագործվող բնառեսուրներ և նյութեր----------էջ 25
12. 2. Տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցներ----------էջ 25
12. 3. Հողային ռեսուրսներ----------էջ 25
12.4.Կենսաբազմազանություն----------էջ 26
12. 5 Ջրային ռեսուրներ----------էջ 26
12. 6. Կեղտաջրերի հեռացում----------էջ 26
12. 7. Թափոններ----------էջ 26
12. 8. Լուսավորություն և ջեռուցում----------էջ 26
12. 9. Սոցիալական----------էջ 26
12. 10. Բարեկարգում----------էջ 26
13. Կայանի բնութագիրը և շահագործման փուլում տեխնիկական-տեխնոլոգիական լուծումները----------էջ 27

13. 1. Արևային կայան----------էջ 27
13. 2. Վահանակները կրող կոնստրուկցիաներ----------էջ 27
13. 3. Ցանկապատում----------էջ 28
13.4. Լուսավորության տեխնիկական լուծումներ----------էջ 28
13.5. Անվտանգության տեխնիկական լուծումներ----------էջ 28
13. 6. Տրանսֆորմատորային ենթակայաններ----------էջ 28
14. Շրջակա միաջավայրի վնասակար ազդեցության բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիր-------էջ 32
14. 1. Օդային ավազան----------էջ 32
14. 2. Հողային ռեսուրսներ----------էջ 32
14. 3. Կենսաբզմազանություն----------էջ 33
14. 4 Ջրային ռեսուրսներ----------էջ 33
14. 5. Թափոններ---------- էջ 33
14. 6. Աղմուկ և թրթռում----------էջ 34
14. 7. Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն---------- էջ 34
14. 8. Բարեկարգում----------էջ 35
14. 9. Շահագործման փուլ----------էջ 35
Բնապահպանական միջոցառումների կառավարման պլան----------էջ 37
Գրականություն----------էջ 46

1.Ընդհանուր տեղեկատվություն

Հայտ	Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի Շողակաթ բնակավայրի վարչական տարածքում արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցում
Ձեռնարկող	«ԱՐՏՈՂԱՐ» ՍՊԸ
Ձեռնարկողի իրավաբանական հասցեն	Ք. Երևան, Եկմալյան 6
Ձեռնարկողի փաստացի գործունեության հասցեն՝	Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի Շողակաթ բնակավայրի վարչական տարածք
Ձեռնարկողի հեռախոս, էլեկտրոնային փոստ	ceo@shtigen.com հեռ. 091192518
Պատվիրատու	«ԱՐՏՈՂԱՐ» ՍՊԸ
Նախատեսվող գործունեության վարչական տարածքը	ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայն
Աշխատանքային նախագծի մշակող	«ԱՐՏՈՂԱՐ» ՍՊԸ
Գնահատման հայտի նախագծող	ArmFIA «Նովալ»ՍՊԸ
Հայտի մշակող ընկերության հասցե, հեռախոս, էլեկտրոնային փոստ	Ք. Երևան, Բրյուսովի 6 (012)21-10-01, (093)39-77-60 arm_eia@outlook.com

2. Հավելվածներ

Հավելված 1. Տարածքի սեփականության իրավունքի վկայականը
Հավելված 2.Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք
Հավելված 3. Աղբահեռացման պայմանագիր
Հավելված4. Հանրային քննարկման արձանագրություն, տեսաձայնագրություն, մասնակիցների ցանկ
Հավելված 5. Շողակաթ համայնքապետարանի քաղաքապետարանի նախնական համաձայնությունը
Հավելված 6.Արևային կայանի հեռավորությունը մոտակա բնակավայրերից
Հավելված 7.Իրադրության սխեմա
Հավելված 8. Կայանի հեռավորությունը Սևանա լճից
Հավելված 9.Արևային կայանի հեռավորությունը մոտակա մշտական հոսք ունեցող

ջրային ռեսուրսից
Հավելված 10.Վահանակների և հորատվող անցքերի թիվը համաձայն տեխնիկական մասի
Հավելված 11. ՀԷՑ բաշխման ցանցին միացման տեխնիկական պայման
Հավելված 12,13 «Արեգունի» 110կՎ գծի 35-րդ հենասյունին միացման բարձրավոլտ օդային գծի, տրանսֆորմատորային ենթակայանների տեղադիրքը
Հավելված 14. Հողամասի հատակագիծ՝ կոորդինատային նշագրումներով

3. Օգտագործվող հապավումները

ՇՄԱԳ՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատում

ՕԳ՝ օդային գիծ

ՇԼՏԵ՝ շարժական լրակազմ տրանսֆորմատորային ենթակայան

ԲՀՊՏ՝ բնության հատուկ պահպանվող տարածք

ԷՄՆԸՊ՝ էլեկտրականության սանիտարական նորմեր և ընդհանուր պահանջներ

ՏԿ՝ տեխնիկական կանոնակարգ

ԲՍ՝ բաշխիչ սարք

ԲԲՍ՝ բաց բաշխիչ սարք

ՍՊԸ՝ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

կՎտ՝ կիլովատտ

ԿՎԱ՝ կիլովոլտ-ամպեր

4.Նախնական գնահատման հայտի կազմման իրավական հիմքերը

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման եվ փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք (2014)–կարգավորում է նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացակարգը՝ դիտարկելով շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումների, անդրսահմանային և շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության պետական փորձաքննության ոլորտի հասարակական հարաբերությունները: Ներառում է նախատեսվող գործունեության 3 կատեգորիա՝ «Ա», «Բ», «Գ»՝ ըստ շրջակա միջավայրի վրա նվազող ազդեցության

աստիճանի: Համաձայն օրենքի իրականացվում է նախատեսվող գործունեության փորձաքննություն, որից հետո տրվում է եզրակացություն:

«Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք (1994թ.)–կարգավորում է մթնոլորտային օդի մաքրության ապահովման, մթնոլորտային օդի վրա վնասակար ներգործությունների նվազեցման ու կանխման բնագավառում հասարակական հարաբերությունները: Նպատակն է կանխել և վերացնել մթնոլորտային օդի աղտոտումը, դրա վրա մյուս վնասակար ներգործությունները, ինչպես նաև իրականացնել միջազգային համագործակցություն մթնոլորտային օդի պահպանության բնագավառում: Համաձայն օրենքի՝ իրականացվում է մթնոլորտային օդի պահպանության համալիր միջոցառումների ծրագրի հաստատումը, սահմանվում է մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի խտությունների և ֆիզիկական վնասակար ներգործությունների սահմանային թույլատրելի նորմատիվները, մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի արտանետումների և ֆիզիկական վնասակար ներգործությունների սահմանային թույլատրելի մակարդակների նորմատիվների մշակման ու հաստատման, արտանետումների պետական հաշվառման կարգեր և այլն:

«Պատմության եվ մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության եվ օգտագործման մասին» ՀՀ օրենք (1998թ.) -Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձաններն են՝ պետական հաշվառման վերցված պատմական, գիտական, գեղարվեստական կամ մշակութային այլ արժեք ունեցող կառույցները, դրանց համակառույցներն ու համալիրները՝ իրենց գրված կամ պատմականորեն իրենց հետ կապված տարածքով, դրանց մասը կազմող հնագիտական, գեղարվեստական, վիմագրական, ազգագրական բնույթի տարրերն ու բեկորները, պատմամշակութային և բնապատմական արգելոցները, հիշարժան վայրերը՝ անկախ պահպանվածության աստիճանից:

«Բուսական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (1999թ.) – Ապահովում է բուսական տեսակների (ֆլորայի) և դրանց առաջացրած համակեցությունների (բուսականության) բազմազանության, աճելավայրերի և էկոհամակարգերի հավասարակշռվածության վրա մարդու բացասական ներգործության կանխարգելումը: Իրականացնում է բուսական աշխարհի, դրա գենոֆոնդի և ցենոֆոնդի բազմազանության, աճելավայրերի պահպանության քանակական և որակական, բուսական աշխարհի շարունակական օգտագործման և վերարտադրության գիտականորեն հիմնավորված ապահովումը, բուսական աշխարհի օգտագործման հարաբերությունների կարգավորումը, բուսական աշխարհի պահպանության և օգտագործման բնագավառում օգտագործողների իրավունքների պաշտպանությունը և պարտականությունների կատարումը:

«Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (2000թ.)–Սահմանում է ՀՀ տարածքում կենդանական աշխարհի վայրի տեսակների պահպանության, պաշտպանության,

վերարտադրության և օգտագործման պետական քաղաքականությունը: Նախատեսում է գենոֆոնդի և տեսակային բազմազանության պահպանության, պաշտպանության, բնականոն վերարտադրության ապահովումը, կենդանիների բնակության միջավայրի ամբողջականության խախտման կանխումը, կենդանական տեսակների և դրանց պոպուլյացիաների ու համակեցությունների ամբողջականության, կենդանիների միգրացիայի ուղիների պահպանությունը, կենդանական աշխարհի օբյեկտների օգտագործման հարաբերությունների կարգավորումը, կենդանական աշխարհի պահպանության և օգտագործման բնագավառներում օգտագործողների իրավունքների պաշտպանությունն ու պարտականությունների կատարումը:

«ՀՀ հողային օրենսգիրք» (2001թ.) -սահմանում է հողային հարաբերությունների պետական կարգավորման կատարելագործման, հողի տնտեսվարման տարբեր կազմակերպահիրավական ձևերի զարգացման, հողերի բերրիության, հողօգտագործման արդյունավետության բարձրացման, մարդկանց կյանքի ու առողջության համար բարենպաստ շրջակա միջավայրի պահպանման և բարելավման, հողի նկատմամբ իրավունքների պաշտպանության իրավական հիմքերը: Կարգավորում է հողային պաշարների կառավարման, տիրապետման, օգտագործման և տնօրինման բնագավառում պետական քաղաքականության ուղղությունների սահմանումը, հողային հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և այլ նորմատիվ իրավական ակտերի ընդունումն ու դրանց կատարման վերահսկողությունը, հողային ֆոնդի՝ ըստ նպատակային նշանակության, հողատեսքերի և գործառնական նշանակության դասակարգումը, հողի մոնիթորինգի, հողաշինարարության, հողերի հետազոտմանն ուղղված գործունեության լիցենզավորման միասնական սկզբունքների սահմանումը և այլն:

«Հողերի օգտագործման եվ պահպանման նկատմամբ վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (2008թ.) - Սահմանվում է հողերի արդյունավետ օգտագործման և պահպանման, հողային օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացման խնդիրները, ձևերը, վերահսկողություն իրականացնող մարմինները, ստուգող և ստուգվող անձանց իրավունքներն ու պարտականությունները, ստուգումների իրականացման կարգերը: Սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է ՀՀ հողային ֆոնդում առկա բոլոր հողամասերի օգտագործման և պահպանության վրա՝ անկախ դրանց նպատակային նշանակությունից, սեփականության և (կամ) օգտագործման իրավունքի սուբյեկտներից:

«Սևանա լճի մասին» ՀՀ օրենքը-(15.05.2001թ.)-կարգավորում է Սևանա լճի, նրա ջրհավաք ավազանի և տնտեսական գործունեության գոտու էկոհամակարգերի պահպանման, վերականգնման, վերարտադրման, բնականոն զարգացման և օգտագործման հետ կապված հարաբերությունները: Սահմանում է Սևանա լճի, որպես Հայաստանի հանրապետության քաղցրահամ ջրերի ռազմավարական շտեմարանի՝ բնապահպանական, տնտեսական, սոցիալական, գիտական, պատմամշակութային, գեղագիտական, առողջապահական, կլիմայական, ռեկրեացիոն (վերականգնողական) և հոգևոր արժեք ունեցող

ռազմավարական նշանակության էկոհամակարգի բնականոն զարգացման, վերականգնման, բնական պաշարների վերարտադրման, պահպանման և դրանց օգտագործման պետական քաղաքականության իրավական ու տնտեսական հիմունքները:

ՀՀ կառավարության որոշումներ

- ՀՀ կառավարության 19.11.2014թ. N1325-Ն որոշում՝ **«Հանրային ծանուցման եվ քննարկումների իրականացման կարգը սահմանելու մասին»**:
- ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ. N72-Ն որոշում՝ **«ՀՀ բույսերի Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին»**:
- ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ. N71-Ն որոշում՝ **«ՀՀ կենդանիների Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին»**:
- ՀՀ կառավարության 14.08.2008 թ. N 967-Ն որոշում՝ **«ՀՀ բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին»**:
- ՀՀ կառավարության 02.11.2017 թ. N 1404-Ն որոշու՝ **«Հողի բերրի շերտի հանման նորմերի որոշմանը եվ հանված բերրի շերտի պահպանմանն ու օգտագործմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու եվ ՀՀ կառավարության 20.07.2006թ. N1026-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»**:
- ՀՀ կառավարության 08.11.2011թ. N1396 որոշում՝ **«Հողի բերրի շերտի օգտագործման կարգը հաստատելու մասին»**:
- ՀՀ կառավարության 31.07.2014թ. N781-Ն որոշում՝ **«ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության եվ բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման** կարգը սահմանելու մասին»:
- ՀՀկառավարության 18 01. 2007 թվականի N 205-Ն որոշում՝ **«ՄԵՎԱՆ» ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՐԿԻ 2007-2011 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆԻ (ՀՈՂԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՍԽԵՄԱՅԻ)** հաստատման մասին:
- ՀՀ կառավարության 25 հուլիսի 2019 թվականի N 947-Ն որոշում՝ **«ՀՀ կառավարության 2002 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՅԻՍԻ 30-Ի N 927-Ն ԵՎ 2007 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 18-Ի N 205-Ն ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»**:

5.Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ և փորձաքննական գործընթացների վերաբերյալ

Հայաստանում Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումը իրականացվում է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» 2014թ.-ի օրենքի (այսուհետ Օրենք) համաձայն: Գործունեություն, որը կարող է ունենալ ազդեցություն շրջակա միջավայրի վրա, մինչև իրականացումը ենթակա է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման (ՇՄԱԳ) և փորձաքննության:

Համաձայն այս օրենքի, գործունեությունները դասակարգվում են 3 կատեգորիաների՝ Ա, Բ և Գ: Արևային կայանի հետ կապված գործունեությունը ներառված է Գ կատեգորիայի մեջ, եթե կայանի զբաղեցրած տարածքը լինի 40 հա և ավելի: «Արտսոլար» արևային կայանը զբաղեցնում է 5.46 հա տարածք և համաձայն Օրենքի ենթակա չէ ՇՄԱԳ-ի և փորձաքննության: Միաժամանակ համաձայն Օրենքի՝ փորձաքննության ենթակա է բարձրավոլտ օդային գծերի (ՕԳ)կառուցումը՝ 110կՎ և ավել հզորության: Օդային գծի կառուցումը ենթակա է փորձաքննության՝«Բ» կատեգորիայի ընթացակարգով:

Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ «Արտսոլար» արևային կայանը բարձրավոլտ էլեկտրահաղորդման գծին միանալու է մինչև 40մ երկարությամբ էլեկտրահաղորդման գծով, ուստի սույն հայտը դասվում է «Բ» կատեգորիայի՝ համաձայն Օրենքի 14-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 3-րդ կետի գ. ենթակետի:

6. Ձեռնարկողի անվանումը և գտնվելու վայրը

«ԱՐՏՍՈԼԱՐ» ՍՊ ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Երևան, Եկմալյան 6: Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 2019թ-ի օգոստոսի 21-ի, 309Ա որոշման համաձայն՝«ԱՐՏՍՈԼԱՐ» ՍՊ ընկերությանը «Արտսոլար» արևային էլեկտրակայանում տրամադրվել է արևային էլեկտրաէներգիայի արտադրության լիցենզիա՝ մինչև 2041թ. փետրվարի 22-ը գործողության ժամկետով: Այն տեղակայվելու է Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի Շողակաթ բնակավայրի վարչական տարածքում՝ «ԱՐՏՍՈԼԱՐ» ՍՊ ընկերության տնօրենին տրված սեփականության իրավունքով:

7.Նախատեսվող գործունեության անվանումը ննպատակը

Հայաստանն ունի արևային էներգիայի մեծ ներուժ (1մ^2 հորիզոնական մակերևույթի վրա արևային էներգիայի հոսքի միջին տարեկան արժեքը կազմում է 1720 կվտժ/մ^2, իսկհանրապետությանտարածքիմեկքառորդնօժտվածէ տարեկան 1850 կՎտժ/մ^{2}ինտենսիվությամբարևայինէներգիայիպաշարներով):

Նախատեսվող «Արտսոլար» արևային կայանի նպատակը էլեկտրաէներգիայի արտադրությունն է: «ԱՐՏՍՈԼԱՐ»ՍՊ ընկերությունը դիտարկում է արևային

էլեկտրականի արտադրած էներգիայի վաճառքը երկարաժամկետ ժամանակահատվածում: Այն էներգետիկ համակարգի կայունությանը նպաստող ծրագիր է, ինչպես նաև այլընտրանքային էներգետիկայի ոլորտում ներդրում, որը դրական ազդեցություն կունենա երկրում տնտեսական, բնապահպանական, էներգետիկ և ռազմավարական ուղղությունների զարգացման վրա:

8.Նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի նկարագիրը

Կայանը տեղակայված է լինելու «ԱՐՏՍՈԼԱՐ» ՍՊԸ-ին պատկանող հողատարածքում՝Գեղարքունիքի մարզ, Շողակաթ համայնք, գ. Շողակաթ(մինչև 2017թ. կոչվել է Շորժա)բնակավայրի տարածքում՝ Շորժա-Վարդենիս մայրուղի 4 հասցեում: Այն զբաղեցնելու է 5.46 հա տարածք:

Համաձայն անշարժ գույքի նկատմամբ պետական գրանցման վկայականի՝ հողի նպատակային նշանակությունը էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների է, գործառնական նշանակությունը՝ էներգետիկայի: Արևային կայանի տեղաբաշխման վայրը որոշված է հողատարածքի սեփականատիրոջ որոշմամբ, հաշվի առնելով տվյալ տարածքում արևային ճառագայթման տվյալները, ընկերության զարգացման պլանները, տեղանքում առկա ենթակառուցվածքները, մասնավորապես հարևանությամբ գտնվող բարձր լարման էլեկտրական հաղորդալարերը:

Տարածքը տեղակայված է Սևանա լճի հյուսիս արևելյան մասում՝ Գեղամա լեռների ստորոտում: Հայցվող տարածքի կոորդինատներն են՝ 40⁰30'27. 3'', 45⁰19'43. 6'' աշխարհագրական երկարության, որը գտնվում է ծովի մակերևույթից 1960մ բարձրության վրա:

Ռելիեֆը հարթ է, տեղ-տեղ՝ բլրակային:Աշխարհագրական դիրքը և ծովի մակարդակից ունեցած բարձրությունը՝1960-2100մ իրենցկնիքն են թողնում նաև տեղանքի ջերմաստիճանային ռեժիմի վրա: Ամենատաք ամիսը համարվում է օգոստոսը, երբ միջին տարեկան ջերմաստիճանը տատանվում է 8,8°C-ից (Եռաթմբեր) 30°C–ի (Շորժա) սահմաններում, իսկամենացուրտ ամիսը հունվարն է, երբ ջերմաստիճանը տատանվում է -4,6°C-ից -20°C: Քամու արագությունը՝ 29- 30մ/վրկ է, սառցակեղևը 15-20մմ:

Սևանա լճի ավազանի տարածքում տեղումները տատանվում են 388 մմ-ից (Ծովակ) մինչև 875 մմ-ի միջև(Եռաթմբեր): Տարվա ընթացքում տեղումների ամենաշատ քանակը դիտվում է գարնանը՝ մասնավորապես մայիս ամսին, իսկ ամենաքիչ տեղումները դիտվում են ձմռանը: Գարնանային տեղումները կազմում են ողջ տարեկան տեղումների 40-45%ը, այն դեպքում երբ ձմռանը թափվող տեղումներին բաժին է ընկնում 10-15%-ը:

Նախատեսվող գործունեության տարածքը մոտակա բնակավայրերից՝ Շողակաթ համայնքից գտնվում է 4 կմ, իսկ Արտանիշ բնակավայրից՝ 3կմ հեռավորության վրա:

Նկար 1.

Իրադրության սխեմա

«ԱՐՏԱՌԼԱՐ» ՍՊԸ

Գործունեության ենթակա տարածքում բացակայում են ենգրունտային ջրերը և քաղցրահամ ջրի աղբյուրները, իսկ մոտակա մակերևութային ջրային ռեսուրսը Սևանի լիճն է:

Գործունեության ենթակա և հարակից տարածքներում չկան բնության, պատմամշակութային հուշարձանները:Գործունեության տարածքին ամենամոտը գտնվում էբնության հատուկ պահպանվող տարածքը «Սևան» ԱՊ-ն՝ մոտ 4կմ հեռավորության վրա:

Մարզի տարածքով է անցնում Սոթք տանող երկաթգիծը, Ծաղկունք-Սոթք վագքուղու 141կմ երկարությամբ, որի հեռավորությունը նախատեսվող գործունեության վայրից կազմում է մոտ 622 կմ, Սևանա լճից՝ մոտ 4 կմ:

Գործունեության հարակից տարածքում՝ մոտ 200մ հեռավորության վրա գտնվում են 2ՄՎտ հզորությամբ «Արտանիշ 1» և «Արտանիշ 2» արևային կայանները: Գործունեության ենթակա տարածք հնարավոր է մոտենալ վերջինից 500-520մ հեռավորության վրա գտնվող գոյություն ունեցող գրունտային ճանապարհով:

Հարակից տարածքները գյուղատնտեսական մշակովի ցանքատարածություններ և արոտավայրեր են:

Տարածքում գերակշռում են տափաստանային, կարբոնատացվածանտառային գորշ հողերը, տարածված է տարախոտային բուսականությունը:

Գործունեության ենթակա և հարակից տարածքում ՀՀ Կարմիր գրքերում ներառված բուսական և կենդանական տեսակները բացակայում են՝ պայմանավորված տարածքի արդեն մարդածին ազդեցության գոտում գտնվելու հանգամանքով:

9.Շրջակա միջավայրի համառոտ նկարագիրը

9.1Սոցիալ-տնտեսական:Նախատեսվող գործունեությունը նախատեսվում է իրականացնել Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի վարչական տարածքում: Շողակաթ խոշորացված համայնքը ձևավորվել է 2017թ.-ի նոյեմբերին: Համայնքի կենտրոնը Շողակաթ բնակավայրն է: Այն գտնվում է Արեգունի լեռների հարավ–արևելյան մասից դեպի Արտանիշի թերակղզի իջնող ճանապարհին՝ ծովի մակերևույթից 1930-1980 մ բարձրության վրա: Նրա մեջ ընդգրկված են 6 բնակավայր՝ Աղբերք, Շողակաթ, Արտանիշ, Դրախտիկ, Ծափաթաղ և Ջիլ գյուղերը: Շողակաթ գյուղը(նախկինում՝ Շորժա) հիմնադրվել է 1810-ական թվականներին Ռուսաստանի Մոլդովիայի մարզից եկած աքսորականների միջոցով: Գյուղը նախկինում կրել է Նադեժդինո անվանումը: 1932թ. Նադեժդինո գյուղը վերանվանվել է Շորժա:Գտնվում է Սևանա լճի ափից 200 մ հեռավորության վրա, մարզկենտրոնԳավառից 95 կմ հյուսիս–արևելք: Շողակաթ բնակավայրի տարածքը 3923.32 հա է, բնակիչների թիվը՝ 608 մարդ: Բնակչությունը նախկինում եղել է միատար, բնակվել են միայն մոլդովացիներ: 1989-1992թթ. գյուղը վերաբնակեցվել է Ադրբեջանից եկած փախստականներով և Արծվաշենից բռնի տեղահանվածներով: Բնակչությունը զբաղվում է անասնապահությամբ, այգեգործությամբ, բանջարաբուծությամբ, հացահատիկի և կերային կուլտուրաների մշակությամբ: Ունի քրոմիտի պաշարներ: Համայնքը գազիֆիկացված է, ապահովված է համապատասխան ենթակառուցվածքներով (էլեկտրամատակարարում, աղբավայր, գերեզմանոց): Գյուղի միջով է անցնում Երևան-Զոդ ավտոճանապարհը և Երևան-Զոդ երկաթուղին: Գյուղում գործում է միջնակարգ դպրոց, նախակրթարան, բուժկետ, երկաթուղային կայարան, օդևերևութաբանական կայան, մի քանի հանգստյան տներ: Գյուղում և շրջակայքում պահպանվել են մ.թ.ա. 1-ին հզմ.բերդի ավերակներ, դամբարաններ(մ.թ.ա. 2 -1-ին հզմ. ,եկեղեցի(17-րդ դար) մատուռներ և այլ հնություններ:

9.2 Հողային ռեսուրսներ: Գեղամա և Վարդենիսի լեռնաշղթաների ու Սևանա լճի միջև գտնվող վայրերում զգալի հարթ տարածություններ կան, առկա են շատ որակյալ հողեր և նպատակահարմար են հողագործության համար: Դրանք հատկապես Մասրիկ, Արգիճի գետերի ու Գավառագետի հովիտներն են: Դրանցից համեմատաբար ընդարձակը Մասրիկի դաշտն է՝ շուրջ 10000 հեկտար: Այդ հարթ տարածությունները ծովի մակերևույթից ունեն 1900-2200մ բարձրություն:Տարածքը ներկայացած է միջին բարձրությամբ լեռնաշղթաներով, ուղիղ և ալիքաձև թեքություններով և հարթություններով: Ապարները պրոլյուվիալ, դելյուվիալ առաջացումներ են:Տարածքում գերիշխում են տափաստանային և կարբոնացված անտառային դարչնագույն հողերը, որոնք ձևավորվել են կարբոնատային, խճաքարային բերվածքների վրա: Նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի

հողերը էրոզացված են և սակավազոր: Հումուսակուտակիչ հորիզոնների հզորությունը կազմում է 0,25սմ:

Տափաստանային էկոհամակարգերի կողմից տրամադրվող բարիքները և ծառայությունները մինչ օրս գնահատված չեն: Թեպետ տեղաբնակները ակտիվորեն հավաքում և անձնական կարիքների ու ներքին շուկայում վաճառելու համար օպտագործում են տափաստանային բազմաթիվ դեղատու և ուտելի բույսեր:Իսկ թեք լեռնալանջերին տեղակայված տափաստանները նույնիսկ օպտագործվում են որպես արոտներ՝ խոտհարքներ, սակայն տափաստանների մեծ մասը, հատկապես մեղմաթեք լանջերն ու հարթավայրերը, ներկայումս հիմնականում հերկվել են և օգտագործվում են երկրագործության նպատակով: Բնական վիճակում պահպանվել են միայն առանձին հատվածներ՝ առավել զառիթափ և քարքարոտ լանջերին, և փոքր կտորներ լեռնային սարահարթերի դաշտերի միջև: Ներկայումս Հայաստանում տափաստանները կորցնում են այնպիսի հատկություններ, ինչպիսիք են՝ ջրային պաշարների պահպանման և գոլորշիացման կարգավորումը, հողապաշտպան ազդեցությունը, արոտավայրային դիպրեսիայի ռիսկի նվազումը, ջրային և քամու էրոզիայի կանխարգելումը, աղտոտումների չեզոքացումը, այդ թվում՝ հողում, բիոտայում և գյուղարտադրանքում: Հայաստանի 23 Կարմիր գրքում գրանցված հազվագյուտ տեսակների աճելավայրերի(ապրելավայրերի պահպանումը, բնական բուսականության վերարտադրման շնորհիվ փոշոտիչների քանակի ապահովումը և այլն: Համաձայն «Կենսաբանական բազմազանության մասին» կոնվենցիայի հինգերորդ ազգային զեկույցից UNDP՝ տափաստանային էկոհամակարգերի պահպանությունը կատարվում է մի շարք ԲՀՊՏ-ներում՝արգելոցնազգային պարկեր, մի շարք արգելավայրեր, որոնց մակերեսը կազմում է 61 391.7 հա, ինչը ԲՀՊՏ-ների ողջ տարածքի 15.8 %-ն է:

9.3 Ջրային ռեսուրսներ:Տարածաշրջանի ամենամեծ ջրային ռեսուրսը Սևանա լիճն է: Մարզի արտանետվող կեղտաջրերի շուրջ 80%-ը չեն մաքրվում:

Սևանա լիճը գտնվում է ծովի մակարդակից մոտ 1900 մետր բարձրության վրա: Այն աշխարհի քաղցրահամ ջուր ունեցող 2-րդ բարձրադիր լիճն է: Հնում հայտնի է եղել Գեղամա ծով, Գեղարքունյաց ծով անուններով:Լիճ են թափվում 28 խոշոր (Ձկնագետ, Մասրիկ, Սոթք, Կարճաղբյուր, Վարդենիս, Մարտունի, Արգիճի, Ծակքար, ՇողվակևԳավառագետ և այլն) ու փոքր գետակներ, սակայն սկիզբ է առնում միայն մեկը՝ Հրազդանը: Սևանա լիճ թափվող 10 խոշորգետերից՝Ձկնագետ, Կարճաղբյուր, Արգիճի, Շողվակ և Սոթք գետերի ջուրը «լավ» որակի է:Մնացած բոլոր գետերի գետաբերանի հատվածում ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդդաս)կամ «անբավարար» (4-րդ դաս):

Երկարությունը 70 կմ է, առավելագույն լայնությունը՝ 55 կմ: Հայելու մակերեսը կազմում է 1260 կմ^2, որով ամենախոշորն է Հարավային Կովկասի տարածքում: Միջին խորությունը 26.8 մ է, ամենախորը վայրը՝ 83 մ (Փոքր Սևան): Ջրի ծավալը 32,92 մլրդ մ^3 է:

Սևանա լիճը Շորժայի ստորջրյա թմբով բաժանվում է 2 մասի՝ Մեծ Սևանի (37.7 մ միջին խորություն) և Փոքր Սևանի (50.9մ)։

Սևանա լիճը բաց լիճ է և ունի քաղցրահամ ջուր։ Լիճ են թափվում 28 մեծ ու փոքր գետակներ, սակայն սկիզբ է առնում միայն մեկը՝ Հրազդանը։ Վերջինիս շնորհիվ ջրերի տարեկան արտահոսքը կազմում է 0.7 կմ^3։

Լճի ծագումնաբանական վարկածներից մեկի համաձայն՝ այն առաջացել է չորրորդական ժամանակաշրջանում։ Այն գոյացել է հրաբխային գործունեության հետևանքով՝ միջլեռնային տեկտոնական իջվածքում սառցադաշտային և ձնհալոցքային ջրեր լցվելու արդյունքում։ Չորս կողմում առանձնակի շրջապատում են Արեգունու, Սևանի, Վարդենիսի և Գեղամա լեռները։

Խորհրդային կառավարման տարիներին լճի մակարդակը զգալիորեն իջել է (18 մ), ինչի հետևանքով տարածաշրջանում առաջացել է էկոլոգիական խնդիր։ 1978 թվականին ստեղծվում է Սևան ազգային պարկը։ Ջրի մակարդակի բարձրությունը վերականգնելու համար կառուցվել է Արփա – Սևան (48.3 կմ, 1963-81 թվականներ), ապա՝ Որոտան – Արփա դերիվատացիոն ջրատարները (21.6 կմ, 2004 թվական)։

Սևանա լճի մակարդակի բարձրացման հետևանքով լճի ափամերձ տարածքները ջրածածկվում են, ինչի հետևանքով ջրի տակ են մնում անտառածածկ հատվածներ՝ հսկայական ծառեր, թփեր, ծառերի արմատներ, շենքեր, շինություններ, ճանապարհներ և տարբեր ենթակառուցվածքներ։ Պետբյուջեի միջոցներով ջրածածկ անտառաթփային տարածքները շարունակաբարմաքրվում են։Մաքրման աշխատանքները շարունակվում են։

Սևանա լճի համար գերխնդիր է նաև հարակից բանակավայրերից, արտադրական օբյեկտներից և լճի շուրջը կառուցապատված հանգստյան տներից լիճ թափվող կեղտաջրերի խնդիրը։ Կոյուղացման ցածր մակարդակները (հիմնականում ինժեներական ենթակառուցվածքներով) ստեղծում են ստորերկրյա և Սևանա լճի ջրերի ռազմավարական նշանակության պաշարների աղտոտման վտանգ։ Մարզի քաղաքային համայնքների կեղտաջրերը անարգել լցվում էին Սևանա լիճ կամ հատուկ այդ նպատակով փորված կեղտաջրերի հորատանցքեր։ Մաքման կայանների նախատեսումը Սևանա լճի համար խիստ անհրաժեշտություն է։

Նախատեսվող գործունեության տարածքում բացակայում են մակերևութային ջրային ռեսուրսները։ Ամենամոտ ջրային ռեսուրսը Արեգունի (Սատանախաչ) գետն է, որը գործունեության տարածքից գտնվում է մոտ 25 կմ, իսկ Սևանա լճից՝ մոտ 4կմ հեռավորության վրա։

9.4 Օդային ավազան, Կլիմա: Մարզի օդային ավազանը գտնվում է բավականին բարվոք վիճակում։ Մարզում չկան արտադրական ձեռնարկություններ, հիմնականում ավտոտրանսպորտի արտանետումներն են։ Տարածքի հաշվարկով այս օդային ավազան արտանետումների մակարդակը քիչ է հանրապետության միջինից շուրջ 6.3 անգամ։

Օդային ավազանում հայտնաբերված փոշու քանակությամբ մարզը գտնվում է բարվոք վիճակում, այս ցուցանիշը միջին հանրապետական մեկ շնչի հաշվով ցուցանիշից փոքր է շուրջ 3 անգամ:
Մարզն աչքի է ընկնում արևային օրերի հագեցվածությամբ, ինչը նպաստավոր է արևային ֆոտովոլտային (ՖՎ) էլեկտրակայաններ կառուցելու համար:
Համաձայն Գեղարքունիքի մարզի 2017-2025թթ.տարածքային զարգացման ռազմավարական ծրագրի՝ մարզի կլիման բարեխառն լեռնային է, ձմեռները ցուրտ են, առաջանում է կայուն ձնածածկույթ: Հունվարյան միջին ջերմաստիճանը -5˚-10˚C է: Ամառանը տաք է, արևոտ: Միջին ջերմաստիճանն հասնում է +18˚+20˚C-ի: Տեղումները քիչ են՝ 400-450 մմ, իսկ բարձրադիր շրջաններում հասնում է մինչև 1000 մմ-ի: Արևային օրերի քանակը կազմում է 300 օր:
Շողակաթ համայքը գտնվում է ծովի մակերևույթից 1930-1980 մ բարձրության վրա: Մթնոլորտային տեղումների միջին տարեկան քանակը 426մմ: Օդի միջին ջերմաստիճանը հունվարին՝ -4.60C է, հուլիսին՝ 16.6^{0}C::

9.5 Բուսական և կենդանական աշխարհի: Սևան ազգային պարկի և պահպանական գոտու տարածքում գրանցված են մոտ 1.600 տեսակ բարձրակարգ բույսեր (Հայաստանում գրանցված բարձրակարգ բույսերի կեսից ավելի) այդ թվում՝ 55 հազվագյուտ ու անհետացող, 23 էնդեմիկ, որոնք աճում են միայն Սևանի ավազանում: Դրանք են Լրձուն Սևանի, Ոզնաթուփ Գաբրիելյանի և այլն: Բուսականությունը հիմնականում տափաստանային է՝ հացազգային, տարախոտա-հացազգային/Festuca valesiaca Gaudin, F. ovina L., Koeleria albovii Domin, K. cristata (L.) Pers., Bothriochloa ischaemum (I.) Keng, Stipa capillata L., S. Lessingiana Trin. Et Rupr., S. Tirsa Stev., Elytrigia trichophora (Link) Nevski, Galium verum L., տեսակներ Agropyron, Andropogon, Scabiosa, Veronica, Artemisia, Achillea, Astragalus/:

Կենդանական աշխարհը ներկայացված է ողնաշարավոր կենդանիների 330 տեսակներով, այդ թվում՝ կաթնասուններ՝ 44 տեսակ (գայլ, աղվես, նապաստակ, կզաքիս, փորսուղ, աքիս, լուսա, ոչ հաճախ նաև արջ և այլն), թռչունների՝ 267 տեսակ, 4 տեսակ երկկենցաղներ, 16 տեսակ սողուններ և 9 տեսակ ձուկ, այդ թվում Սևանի իշխանը, որը գրանցված է Կարմիր գրքում, Սևանի կողակը, Սևանի բեղլուն և այլն:

Շորժա համայնքում հանդիպում են շնագայլ, նապաստակ, լուսան, թխակապույտ աղավնի, արծաթափայլ որոր և անտառային կատու:

Բուսական աշխարհ: Տափաստանային գոտին Հայաստանի տարածքի ամենաընդարձակ պոտին է, որը սկսվում է 1500-1600 մ-ից, երկրի հյուսիսային հատվածում հասնում է մինչև 2000 մ բարձրության, իսկ հարավային հատվածում՝ 2400-2500 մ: Գոտին տափաստանային է և գորշ կարբոնատային, անտառային: Աչքի են ընկնում բուսական համակեցությունների բազմազանությամբ: Ծայրահեղ չորասեր, պուղձավոր, պնդաճիմ հացազգի խոտաբույսերի, փշաբարձիկավոր տարախոտերի առկայությունը բուսականության բնորոշ առանձնահատկություններից է:

Արևային կայանի տարածքում գերակշռում են հացազգիները և տարախոտային բուսականությունը:

Տարածաշրջանում կենդանիների բնորոշ տեսակներից են՝ ողնաշարավոր կենդանիների 96 (երկկենցաղներ՝ 4, սողուններ՝ 32, թռչուններ՝ 19, կաթնասուններ՝ 41) և անողնաշարների 992 տեսակ (փափկամարմիններ՝ 81, սարդակերպեր՝ 126, միջատներ՝ 785): Անողնաշարների տափաստանային ֆաունան ծագմամբ ավելի երիտասարդ է և համեմատաբար ավելի միատեսակ: Տափաստաններում հողերի մշակումը, դաշտապաշտպան անտառաշերտերի ստեղծումը, խոտհարքները, նաև հրդեհները բացասաբար են ազդում բուսածածկույթի և կենդանական աշխարհի վրա: Բնական բուսածածկույթին փոխարինելու են պալիս մշակաբույսերը՝ ցորեն, եգիպտացորեն, արևածաղիկ, պտղատու այգիները, իսկ ոռոռատներում՝ բանջարեղենի մշակությունը: (UNDP):

Սևանի ջրհավաք ավազանի տափաստանային գոտին՝ 1906-2400մ ծովիմակերևույթից բարձր, հիմնականում ներկայացված է չոր և տիպիկտափաստաններին բնորոշ խոտաբույսերով՝ շյուղախոտ, փետրախոտ և այլն: Այստեղաճում են նաև գիհու, մասրենու, արոսենու, կծուխորի, այծատերևուկի և այլ թփուտներ: Բավական շատ են զազերը, ոզնաթփերը, որոնց թվում կան մի շարքհազվագյուտ և անհետացող տեսակներ: Մարդու կողմից առավել յուրացված է հենցայս գոտին, որի զգալի մասը վերածվել է վարելահողերի, իսկ մնացածը ակտիվօգտագործվում է որպես խոտհարքեր և արոտավայրեր:
Մարզի բուսական աշխարհը բավականին հարուստ և բազմազան է: Այստեղ գրանցված են մոտ 1600 տեսակ բարձրակարգ բույսեր (Հայաստանում գրանցված բարձրակարգ բույսերի կեսից ավելին), այդ թվում՝ շուրջ 60 հազվագյուտ ու անհետացող, 20 էնդեմիկ, որոնք աճում են միայն Սևանի ավազանում-Լրզուն Սևանի (ISATIS SEVANGENSIS N.), Հայաստանյան Վառվռուկ (ALISSUM HAJASTANUM V.), Ոզնաթուփ Գաբրիելյանի (ACANTHOLIMON GABRIELJANAE Mirz.) և այլն: Տարածաշրջանում կան անոթավոր բույսերի 1587 տեսակ, 32 ծառատեսակ, 102 թփերի տեսակ, 1146 բազմամյա խոտաբույս և 307 միամյա ու երկամյա բուսատեսակներ: Շուրջ 60 բուսատեսակներ համարվում են դեղաբույսեր և 100-ը՝ ուտելի: Կան նաև 267 տեսակի սնկեր, որից 100 տեսակը ուտելի են, 24 տեսակը՝թունավոր: Տեղանքում աճում են հացազգիներին պատկանող շատ բույսեր՝ շյուղախոտի (Festuca sp.), որոմի (Lolium sp.) 95.1 և դաշտավլուկների (Poa sp.) տարբեր տեսակներ:

Կարմիր գրքում գրանցված են տարածաշրջանին բնորոշ՝ խոզանափուշ Ֆյոդորովի-Cousinia fedorovii Takht, լրջուն Սևանի-Isatis sevangensis N. Busch, Թրաշուշան Հայաստանյան - Gladiolus hajastanicus Gabrielian, Հիրիկ Նրբագեղ - Iris elegantissima Sosn, Վիշապագլուխ Ավստրիական -Dracocephalum austriacum L., Գառնառվույտ Հ այկական - Oxytropis armeniaca Sosn. ex Mulk.:

Նկար 2.Խոզանափուշ Ֆյոդորովի Նկար 3. Հիրիկ նրբագեղ

Արևային կայանի տարածքում կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակները բացակայում են:

Կենդանական աշխարհ: Մարզի կենդանական աշխարհը նույնպես հարուստ ու բազմազան է:

Ողնաշարավոր կենդանիների ֆաունան ներկայացված է շուրջ 300 տեսակներով, այդ թվում՝ կաթնասուններ - 34 տեսակ (գայլ, աղվես, նապաստակ, կզաքիս, փորսուղ, աքիս, լուսան, ոչ հաճախ նաև արջ և այլն):Մարզի տարածքում հաշվարկվում են 43 տեսակի փափկամարմիններ, 639 տեսակի հոդվածոտանիներ, որոնք պատկանում են միջատներին: Դրանցից 6-ը Հայաստանի էնդեմներ են: Կապտաթիթեռը (Maculinea nausithous Bergs), որն հայտնի է պարկի պահպանական գոտուց, գրանցված է Բնության պահպանության միջազգային միության Կարմիր ցանկում:

Գրանցված են 9 ձկնատեսակներ: Լճում հանդիպում են երկարաչանչ խեցգետին, Սևանի էնդեմիկ իշխանը- SALMO ISCHCHAN Kessler՝ իր 4 տարատեսակներով, սիգ ձուկը, էնդեմիկ ձկներից՝ Սևանի բեղլուն-BARBUS LACERTA GOKTSCHAIKUS և Սևանի կողակը- VARICOHINUS CAPOETA SEVANGI :Պատահաբարլիճէներթափանցելնանլճածածանը: Տարածաշրջանում հանդիպում են նաև 4 տեսակիերկկենցաղներ, 17տեսակիսողուններ, հանդիպումենթռչունների 267 տեսակ, կաթնասունների 44 տեսակ,որոնք պատկանում են հետևյալ կարգերին.

- Միջատակերներ (*Insectivora*),
- Կրծողներ (*Rodentia*),
- Նապաստակներ (*Logomorpha*),
- Չղջիկներ (*Chiroptera*),

- Գիշատիչներ (*Carnivora*),
- Սմբակավոր/կճղակավոր կաթնասուններ (*Artiodactyla*):

Նշված տեսակներից 6-ը գրանցված են Հայաստանի Կարմիր գրքում (վայրենակերպը, ջրասամույրը, գորշ արջը, խայտակզաքիսը, անտառային կատուն, բեզոարյան այծը):

Սողուններից հանդիպում են մի շարք մողեսներ, սպիտակափոր մողեսը, նաիրյան մողեսը, ռոստոմբեկովի մողեսը, հայկական մողեսը, իսկ օձերից՝ սովորականը, ջրային լորտուները, պղնձօձը, լեռնատափաստանային իժը: Երկկենցաղներից առկա են կանաչ դոդոշը, լճագորտը և փոքրասիական գորտը [11]:

Ջրային կամ ջրաճահճային կենդանիների համար որպես ապրելավայրծառայում են Սևանա լճի ջրերը, ափամերձ գոտու ճահճուտներն ու լիճ թափվող գետերի գետաբերանները: Վերջին 4 տասնամյակի ընթացքում Սևանա լճիմակարդակի 19 մ իջեցումը, ինչպես նաև ավելի քան 10 հազ. հա ճահճուտների արհեստական չորացումը, նախկին ժայռոտ ափերի վերացումը խիստբացասաբար են անդրադարձել ավազանի կենդանական աշխարհի վրա, որըհատկապես ցայտուն կերպով արտահայտված է թռչունների մոտ:

Սևանի ավազանում հանդիպում էին 267 տեսակի թռչուններ, որոնցից 48-ըբնադրող էին: 160 տեսակ չվող թռչուններից մնացել է 50-ը: Էնդեմ հանդիսացող Սևանի ծովորորի համար բնական միջավայրը դարձել է էկոլոգիապես անկայուն:

Այսօր դրանցից շատերը՝ մոխրագույն սագը, տուրպան, կարմրակտուց և կարմրագլուխ բադերը, սպիտակագլուխ բադը (սավկան), չեն բնադրում լճի տարածքում:

Կարմիր գրքում գրանցված են՝ Կաթնասունների 6 տեսակ, (Բեզոարյան այծ-Capra aegagrus Erxleben) և այլն), սողուններից 2 տեսակ(խայտաբղետ՝ Անդրկովկասյան բազմագույն մողեսիկ-Eremias arguta transcaucasica Darevsky, 1953)և փոքրասիական մողեսները-Parvilacerta parva Boulenger, 1887), 39 թռչնատեսակներ (Հայկական որոր-Larus armenicus), վարդագույն հավալուսն - Pelecanus onocrotalus Linnaeus, 1758 և այլն), սագանմաններից՝ սպիտակագլուխ բադ կամ սավկա - Oxyura leucocephala Scopoli, 1769, ձկներից՝ Սևանի իշխանը իր տարատեսակներով, Սևանի բեղլուն (Barbus goctschaicus Kessler) և Սևանի կողակը (Varicorhinus capoeta sevangi, Filippi) հողվածոտանիներից՝ կապտաթիթեռը գրանցված է միջազգային միության Կարմիր գրքում: Արևային կայանի տարածքում կարմիր գրքում գրանցված կենդանատեսակները բացակայում են:

Նկար 4. **Փոքրասիական մողես** Նկար 5. **Բեզոարյան այծ**

9. 6 Հատուկ պահպանվող տարածքներ։

Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման ու պահպանման նպատակով 1978թ ստեղծվել է «Սևան»Ազգային պարկը, որի տարածքում կան 4 ՝ «Նորաշենի», «Լիճք-Արգիճի», «Գիլլի», «Արտանիշի» արգելոցներ և 3՝ «Գավառագետի» և «Գիհի-կաղնուտային ռելիկտային» և «Նորաշենի» արգելավայրերը։

Արևային կայանի համար հայցվող տարածքում հետազոտությունը ցույց են տվել, որ.

ա/տարածքը տեղակայված չէ պատմամշակութային հուշարձանների սահմաններում, հատուկ պահպանվող, անտառային, կամ ընդհանուր օգտագործման կանաչ տարածքներում,

բ/այն օգտագործվում է որպես արոտավայր և ամեն տարի գործնականում գերարածեցվում է,

գ/ տարածքում առկա են գորշ կարբոնատային հողեր։

9. 7 Պատմամշակութային և բնության հուշարձաններ։ Շողակաթ համայնքում կան հետևյալ բնական, պատմական, մշակութային հուշարձանները. Սուրբ Աստվածածին եկեղեցի 17-րդ դար, գերեզմանոց խաչքարերով՝ 10-18 րդ դար, Դամբարանադաշտ՝ Ք.ա. 2-1 հզմ, Մատուռ՝ 10-14 րդ դար։ Սևանա լճի ափամերձ գյուղերում և շրջակայքում պահպանվել են մ.թ.ա.ին հզմ.
բերդի ավերակներ, դամբարաններ / մ.թ.ա. 2-րդ -1-ին հզմ/, եկեղեցի /17-րդ դար/, մատուռներ և այլ հնություններ։ Ամենամոտ հուշարձանի հեռավորությունը Ք. ա. 2-1 հազ. -ի Ամրոց դամբարանադաշտն է՝ 1,01կմ։

								Աղյուսակ 1.
Շողակաթի գյուղական համայնքի պատմամշակութային հուշարձանների ցանկ								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.				Գերեզմանոց	16-17-րդ դդ.	գ. մ.	Տ	դպրոցից 200մ հս-ամ ճանապարհի եզրին(3կմ)
2.				Դամբարանադաշտ	մթա 2-1 հզմ	հս մասում	Հ	Շորժա-Աղբերք ճանապարհի 2 կողմերում, հայկական և ադրբեջանական գերեզմանոցների միջակայքի սարալանջին(4,5կմ)
3.				Դամբարանադաշտ	մթա 2-1 հզմ	1կմ հավ-աե	Հ	Ավազահանքերի մոտ, Արտանիշ թերակղզի տանող դաշտամիջյան ճանապարհից ձախ(2կմ)
4.				Եկեղեցի	17-րդ դ.	աե ղամասում	Տ	գյուղի եզրին, սարի ստորոտին(4,58կմ)
	4. 1.			Խաչքար	10-րդ դ.		Հ	ազուցված հս պատին, արտաքուստ
	4. 2.			Խաչքար	10-11-րդ դդ.		Հ	ազուցված ամ պատին, արտաքուստ, հորիզոնական դիրքով

	4. 3.			Խաչքար	10-11-րդ դդ.		Հ	ագուցված ամ պատին, արտաքուստ
	4. 4.			Խաչքար	13-14-րդ դդ.		Հ	եկեղեցու ներսում, դրված գլխիվայր, արձանագիր
	4. 5.			Գերեզմանոց	10-17-րդ դդ.		Տ	եկեղեցու շուրջը
		4. 5. 1		Խաչքար	12-րդ դ.		Հ	վերնջնամասը՝ չի պահպանվել
		4. 5. 2		Խաչքար	միջնադար	գյուղի աեղամասում, 17դ. եկեղեցու մոտ տարածվող գերեզմանոցում	Հ	Թևավոր
5.				Խաչքար	1550թ.	գ. մ.	Հ	Սերգեյ Սարգսյանի տնամերձում
6.				Մատուռ	10-14-րդ դդ.	աեղամասում	Տ	գյուղի աե եզրին, եկեղեցուց 200մ հվ-աե, բլրի գագաթին(4,38կմ)
7.				Ամրոց դամբարանադաշտ	Ք.ա. 2-1 հազ			Արտանիշի արգելոցի տարածքում 0. 7հա(1,01կմ)
8.				Խաչքար	17-րդ դ.			Սերգեյ Սարգսյանի տնամերձում 5. 7քմ

9. 8 **Բնության հուշարձաններ.** Գեղարքունիքի մարզը և Սևանի ավազանը հարուստ են բնական հուշարձաններով: Կան 15 բնության հուշարձաններ, որից 7-ը՝ երկրաբանական, 6-ը՝ ջրաերկրաբանական, 1-ը ջրագրական և 1-ը՝ կենսաբանական.

- Վարդենիսի լեռնաշղթայի հրաբխային և խարամային կոները (Աժդահակ, Կարմրասար, Սպիտակասար լեռնագագաթները),
- Լանջաղբյուր, Կարմիր գյուղ, Գեղարքունիք գյուղերի շրջակայքի ժայռային մերկացումները,
- Սևանի լեռնաշղթայի լանջերի (Շորժա գյուղիշրջակայքում) օֆիոլիտային ապարների մերկացումները,
- Արտանիշի թերակղզու կրաքարերի մերկացումները,
- Սպիտակասար լեռնագագաթի արևելյան մասում օբսիդիանների մերկացումները,
- Լճաշեն գյուղի, Գավառքաղաքի շրջակայքի էլյուվիալ քարացրոնները (չինգիլներ),
- Գրիձոր, Արգիշի գետերի կիրճերը,
- Մարտունի, Գրիձոր, Գեղարքունիք, Աստղաձոր, Վարդենիս գետերի վերին հոսանքների տաշտակաձև հովիտները,
- Արեգունի լեռնաշղթայի կաղնու և գիհու նոսր անտառները,

Արեգունու, Սևանի, Փամբակի լեռնաշղթաների անտառային տարբեր մնացուկային ձևերը,

- Մասրիկ, Վարդենիս գետեր հովիտների ճահճոտ մարգագետինները և եղեգնուտները,
- Գեղամա լեռնաշղթայի արևելյան լանջերի քարացրոնները՝ «լուսնային լանդշաֆտ»-ը,
- Արգիճի գետի ոլորաններ և ճահճոտհովիտը,

Վարդենիսի լեռնաշղթայի հյուսիսային լանջերից հոսող գետերի կիրճերը՝անտառայի նմնացուկային ձևերով:

Բնական հուշարձանների մի մասն ունի հատուկ պահպանվող տարածքների կարգավիճակ:

Նախատեսվող գործունեության տարածքում և հարակից տարածքներում չկան բնության հուշարձաններ:

10. Աղմուկ և թրթռում

Ներկայացվող տեղանքում աղմուկի և տատանումների աղբյուր կարող են հանդիսանալ ս ավտոտրանսպորտային միջոցները և երկաթուղին: Ելակետային իրավիճակում տարածքում աղմուկի մակարդակը ցածր է, գործնականում աղմուկի աղբյուրները մարդածին չեն:

ՄարզիբնապահպանականհիմնախնդիրներըհիմնականումկապվածենՍևանալճինոր աէկոհամակարգերիվերականգնմաննպահպանմանհետ:

11.Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը

Կայանը տեղակայված է լինելու «ԱՐՏՍՈԼԱՐ» ՍՊԸ-ին պատկանող հողատարածքում՝ Գեղարքունիքի մարզ, Շողակաթ համայնք, գ. Շողակաթի Շորժա-Վարդենիս մայրուղի 4 հասցեում և զբաղեցնելու է 5.46 հա տարածք:

11.1Արտադրական հզորություններ.

Գործունեության առաջին 20 տարվա ընթացքում կայանն արտադրելու է մոտ 145.6 ԳՎտ.ժ էլեկտրաէներգիա:

Համաձայն տեխնիկական պայմանների նախատեսվում է .

1.Կառուցել «Արտսոլար» 3200 Կվտ դրվածքային հզորությամբ արևային էլեկտրակայան՝ հայաստանի էլեկտրական ցանցերին միանալու նպատակով: Կայանի տարածքումկառուցվելու է 6300ԿՎԱ հզորությամբ՝ 110/10Կվ լարման տրանսֆորմատորային ենթակայան, որը զբաղեցնելու է(40x14)մ մակերես: Ենթակայանի սնումն իրականացվելու է «Արեգունի» 110կվ օդային գծի թիվ 35 խարսխային հենարանից՝ ճյուղավորման սխեմայով: Տրանսֆորմատորային ենթակայնից միացնել «Արեգունի» 110կՎ գծի 35-րդ հենարանին ներանցումով, ինչի համար կառուցվելու է մոտ 40մ երկարությամբ 110կՎ օդային գիծ՝ առանց հավելյալ հենասյան տեղադրման:

2.Կառուցել 110/10կՎ ենթակայան, 110կՎ օդային գիծ, 10կՎ մալուխային գիծ և տեղադրել 10/0,8կՎ լարման ենթակայան՝ ՇԼՏԵ (շարժական լրակազմտրանսֆորմատորային ենթակայան(2x3,5/մ)՝ 3200կվտ հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային կայանի միացումը«Արեգունի» 110կՎ օդային գծին միանալու նպատակով:

12.Շինարարության փուլումտեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումները

Արևային կայանի կառուցման ժամանակ կատարվելու են հողային աշխատանքներ և շինարարականաշխատանքներ:

Կայանի տեղակայման աշխատանքները տևելու են 4 ամիս՝ ըստ ժամանակացույցի:

Նկար 6.

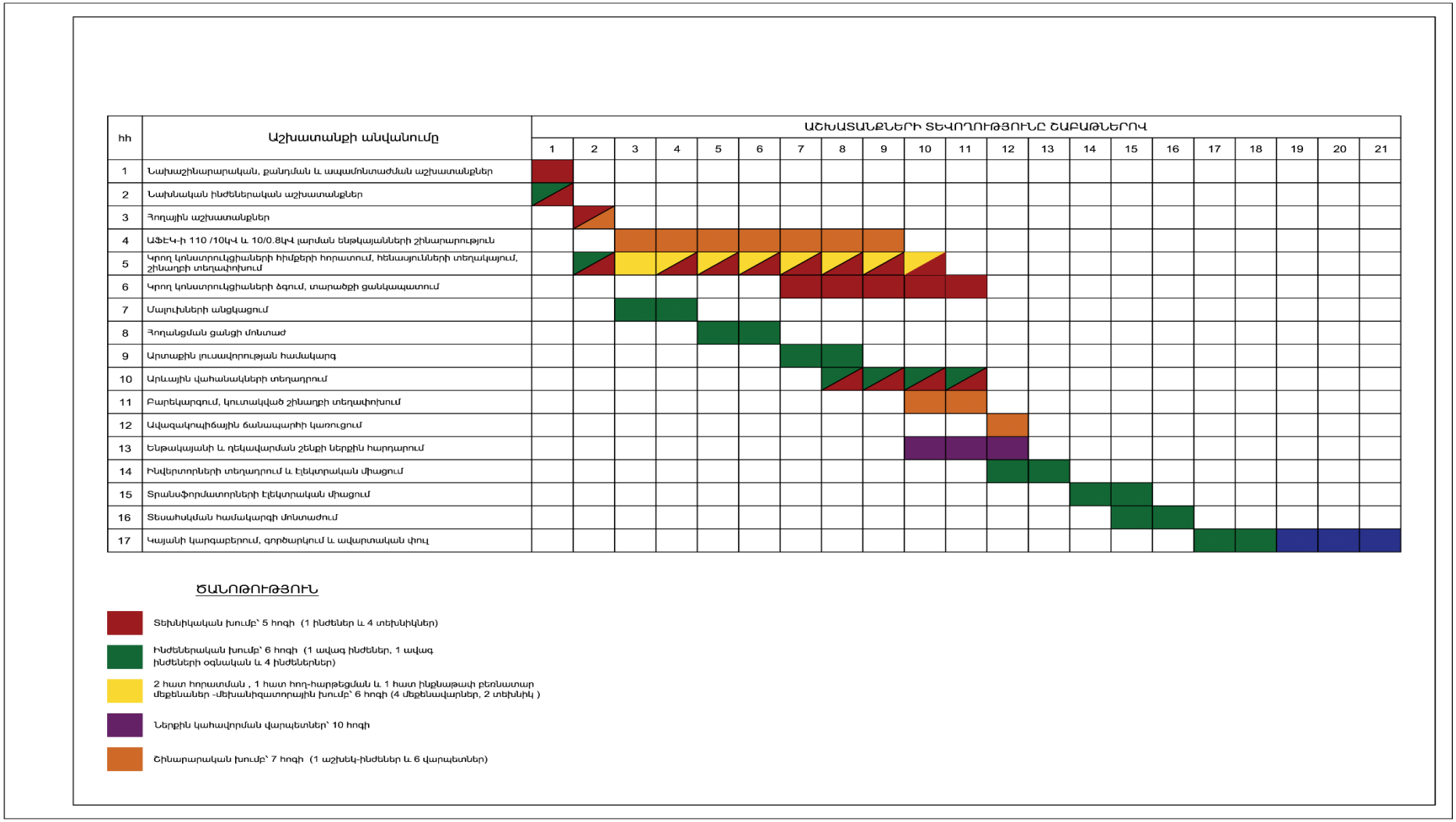
hh
Աշխատանքի անվանումը
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՏԵԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ՇԱԲԱԹՆԵՐՈՎ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
1 Նախաշինարարական, քանդման և ապամոնտաժման աշխատանքներ
2 Նախնական ինժեներական աշխատանքներ
3 Հողային աշխատանքներ
4 ԱՖԷԿ-ի 110 /10կՎ և 10/0.8կՎ լարման ենթակայանների շինարարություն
5 Կրող կոնստրուկցիաների հիմքերի հորատում, հենասյուների տեղակայում, շինաղբի տեղափոխում
6 Կրող կոնստրուկցիաների ձգում, տարածքի ցանկապատում
7 Մալուխների անցկացում
8 Հողանցման ցանցի մոնտաժ
9 Արտաքին լուսավորության համակարգ
10 Արևային վահանակների տեղադրում
11 Բարեկարգում, կուտակված շինաղբի տեղափոխում
12 Ավազակոպիճային ճանապարհի կառուցում
13 Ենթակայանի և ղեկավարման շենքի ներքին հարդարում
14 Ինվերտորների տեղադրում և էլեկտրական միացում
15 Տրանսֆորմատորների էլեկտրական միացում
16 Տեսահսկման համակարգի մոնտաժում
17 Կայանի կարգաբերում, գործարկում և ավարտական փուլ
ՇԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ
Տեխնիկական խումբ՝ 5 հոգի (1 ինժեներ և 4 տեխնիկներ)
Ինժեներական խումբ՝ 6 հոգի (1 ավագ ինժեներ, 1 ավագ ինժեների օգնական և 4 ինժեներներ)
2 հատ հորատման , 1 հատ հող-հարթեցման և 1 հատ ինքնաթափ բեռնատար մեքենաներ -մեխանիզատորային խումբ՝ 6 հոգի (4 մեքենավարներ, 2 տեխնիկ)
Ներքին կահավորման վարպետներ՝ 10 հոգի
Շինարարական խումբ՝ 7 հոգի (1 աշխեկ-ինժեներ և 6 վարպետներ)

12.1 Օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր. նախատեսվող գործունեության շինարարության և շահագործման փուլերում բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր՝ աշխատողների խմելու և կենցաղային կարիքները հոգալու նպատակով: Ջուրն օգտագրծվելու է նաև բետոնախառնուրդ ստանալու նպատակով: Շինարարության համար անհրաժեշտ բետոնանյութը պատրաստվելու է տեղում՝ տակդիրների վրա: Բետոնն օգտագործվելու է հիմնականում կայանում արևային վահանակները կրող կոնստրուկցիայի հիմքերի տեղադրման և շահագործման փուլում նախատեսվող յուղընդունիչների կառուցման ժամանակ:

Շինարարության փուլում օգտագործվելու են նաև այլ շինարարական նյութեր՝ ամրան, մետաղ, ապակի, շինարարական քար, ավազ, ցեմենտ, շեբեն: Շինարարության համար նախատեսված նյութերը մատակարարվելու են համապատասխան մասնագիտացված կազմակերպություններից: Բետոնանյութը և օգտագործվող այլ շինանյութերը պահվելու են փակ ծածկով մեքենաների թափքերում և այնտեղից հանվելու են միայն օգտագործման դեպքում, տեղադրվելով տակդիրների վրա:

12.2 Տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցներ.կայանի կառուցման շինարարության փուլում օգտագործվելու են տեխնիկական և տրանսպորտային միջոցներ՝ 2 հորատող, 1 հարթեցնող, 1 ինքնաթափ, որոնք կարող են լինել կապալառու կազմակերպության տրանսպորտային միջոցները կամ վարձակալվել այլ կազմակերպություններից:

Գործունեության իրականացման ընթացքում նոր ճանապարհների կառուցում չի նախատեսվում:Աշխատանքների կատարման համար առանձին շինհրապարակ չի նախատեսվում:Շինարարական աշխատանքների համար նախատեսված մեքենաները և տեխնիկան կայանվելու են հարակից ճանապարհի եզրին, աշխատելու են հաջորդաբար՝ ըստ անհրաժեշտության: Տարածքում շինանյութերի պահեստավորում չի նախատեսվում: Անհրաժեշտ շինանյութերը գործունեության վայր են բերվելու ըստ տեսակների և անհրաժեշտության, տեղադրվելու են տակդիրների վրա:

12.3 Հողային ռեսուրսներ. կայանի կառուցման ժամանակ կատարվելու են՝ արևային վահանակները կրող կոնստրուկցիաների (1,2մ խորությամբ և 0,35մ տրամագծով) հիմքերի համար նախատեսված հորատանցքերի և դեպի ենթակայան տանող ստորգետնյա էլեկտրական գծի անցկացման նպատակով՝ 0,8մ խորությամբ և 100մ երկարության խրամուղիների փորման, արևակայանի ցանկապատման (925մ), ենթակայանում տրանսֆորմատորի տեղադրման(21 հատ՝ 1,5մ խորության հիմքով), յուղընդունիչ հորի կառուցման(13,64մ^2) հողային աշխատանքներ:

Արևային վահանակների հենակների, կոնստրուկցիաների, ցինկապատ անկյունակների, խրամուղիների, մետաղացանցերի, պողպատյա խողովակների անցկացման համար իրականացվող հողային աշխատանքների արդյունքում հանվելու է 830,23մ^3 հողային զանգված, որից 248,608մ^3 բերրի հող: Հողային զանգվածը և բուսահողն ամբողջությամբ օգտագործվելու է անցքերի և խրամուղիների լցման, տարածքների վերականգնման և բարեկարգման համար:

12. 4 Կենսաբազմազնություն.Արևային կայանի կառուցման տարածքում գերակշռում են հացազգիները և տարախոտային բուսականությունը: Տարածքն անտառածածկ չէ: Բացակայում են ՀՀ Կարմիր գրքերում գրանցված բուսական և կենդանական տեսակները:

12.5 Ջրային ռեսուրսներ. շինարարական աշխատանքների ժամանակ աշխատողների համար խմելու ջուրը բերվելու է պատրաստի վիճակում՝շշերով: Ջուրն օգտագործվելու է բետոնաշաղախի ստացման համար: Ջրցանի և տեխնիկական նպատակով ջուրը բերվելու է ջրցան մեքենաներով՝ ըստ պահանջի:

12.6 Կեղտաջրերի հեռացում.աշխատողներն օգտվելու են հարակից տարածքում՝ մոտ 250մ հեռավորության վրա գտնվող գոյություն ունեցող կեղտաջրերի հեռացման ցանցից (լվացարան, սեպտիկ հոր):

12.7 Թափոններ. շինարարության փուլում առաջանալու են թափոններ.

-շինարարական աղբի տեսքով (409կգ)՝ նյութերի մնացորդներ (ավազ, շեբեն,ցեմենտ, մետաղյա լարեր, պլաստմասե իրեր), աղտոտված լաթեր,պարկեր,

- կենցաղային աղբ – կառուցապատման փուլում՝1.360կգ, շահագործման փուլում՝ 2. 160կգ/տ:

Շինարարական նյութերի մնացորդները (մետաղական մասեր) հավաքվելու են տարածքում՝ տակդիրների վրա՝հատուկ տարողությունների մեջև աշխատանքների ավարտից հետո հանձնվելու են համապատասխան մասնագիտացված ընկերություններին: Կենցաղային աղբը հավաքվելու է տարածքում տեղադրված պոլիէթիլենային պարկերի մեջ և տեղափոխվելու է աղբավայր՝ համայնքապետարանի համաձայնությամբ: Իսկ աղտոտված լաթերը (1/10 հարաբերությամբ) խառնվելու է կենցաղային աղբին և տեղափոխվելու է աղբավայր:

12.8 Լուսավորություն և ջեռուցում. շինարարության փուլում տարածքումաշխատողների համար տեղադրվելու էժամանակավոր հանգստի կացարան(տնակ), որի լուսավորությունը և ջեռուցումը կկատարվի հարակից կայանից ժամանակավոր էլեկտրական հոսանքի անցկացման միջոցով:

12.9 Սոցիալական. շինարարական աշխատանքներին ներգրավելու են 34 մարդ՝ 8 ժամյա աշխատանքային գրաֆիկով: Ներգրավվելու են համայնքի բնակիչները, որոնք տարածք են հասնելու սեփական տրանսպորտային միջոցներով:

12.10 Բարեկարգում.արևային կայանի կառուցման ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում, թափոնների հեռացում, տարածքի հնարավորինս նախկին տեսքի բերում, օգտագործված ճանապարհի կարգաբերում: Կատարվելու է փոսերի, հենասյուների եզրային մասերի լիցք՝ հողային զանգվածով, իսկ վերին մասը ծածկվելու է բուսահողով:

13.Կայանի բնութագիրը և շահագործման փուլում տեխնիկական-տեխնոլոգիական լուծումները

13.1 Արևային կայանը բաղկացած է.

- 9720 հատ 450 Վտ հզորությամբ մոնոկրիստալ երկկողմանի արևային ֆոտովոլտային վահանակներից: Այս ընտրությունը կատարվել է հաշվի առնելով 1կՎտ դրվածքային հզորության դիմաց ավելի ցածր գնով:
- 16 հատ 200կՎտ հզորությամբ KSG-200UH մակնիշի ցանցային ինվերտորներից: Ցանցային ինվերտորները բաղկացած են 12 միմյանցից անկախ թրեքերներից, որոնցից յուրաքանչյուրն ունի 2-ական մուտք:
- 110/10կՎ և 10/0,8կՎ լարման տրանսֆորմատորային ենթակայաններից համապատասխան հզորության յուղային տրանսֆորմատորներով, որոնք փոխակերպում են համապատասխանաբար 10կՎ լարումը 110կՎ լարման և 10կՎ լարումը՝ 0,8կվ լարման՝ ինվերտորի աշխատանքի համար:
- Բարձր և ցածր լարման փոխանջատիչներից:
- DC (հաստատուն հոսանքի) մասը բաղկացած է լինելու հատուկ TUV-սերտիֆիկացված և ուլտրամանուշակային ճառագայթներին դիմացկուն, ինչպես նաև 1500Վ լարման ռեսուրս ունեցող պղնձե լարերով: Այդ լարերը միացվելու են արևային վահանակների և ինվերտորների միջև;
- AC (փոփոխական հոսանքի)մասը բաղկացած է ալյումինե 3x120մմ^2 կտրվածքով մալուխներից, որոնք միացնելու են ինվերտորը ենթակայանի համապատասխան բջիջներին:

13.2 Վահանակները կրող կոնստրուկցիաներ. այս կոնստրուկցիաները պատրաստված են ցինկապատ պողպատից, ինչը բացառում է կայանիշահագործման ամբողջ ընթացքում, այդ կոնստրուկցիաների կոռոզիայի ենթարկվելու հետևանքով լրացուցիչ շահագործման ծախսերը: Արևային 9720 վահանակները տեղադրվելու են ցինկապատ պողպատե-եռանկյունաձև հենարանների, գետնից 100սմ բարձրության վրա՝ հորիզոնի նկատմամբ 28^{0}անկյունով: Կրող հենակների տեղադրման համար նախատեսվում է հորատել 0,35մ տրամագծով և 1,2մ խորությամբ անցքեր՝ թվով 2190 հատ: Հորատված փոսերում մինչև բետոնի լիցքը տեղադրվելու են 180x60x20մմ չափսերով պողպատյա ձողեր 1մ խորությամբ, որոնք հանդիսանալու են կոնստրուկցիայի հիմքերը: Կայանում նախատեսված է տեղադրել 350հատ 9*3 տիպի և 30 հատ 3*3 տիպի կոնստրուկցիաներ, որոնք կրելու են համապատասխանաբար հաջորդաբար միացված 27-ական և 9-ական վահանակներ:

8 հատ ինվերտորների մուտքին նախատեսվում է միացնել 22 հատ 27 մոդուլով շղթա և մնացած 8 հատ ինվերտորների մուտքին՝ 23 հատ 27 մոդուլով շղթա: Ընտրված են Phono Solar արտադրության 20,14% ՕԳԳ և 450Վտ առավելագույն հզորությամբ միաբյուրեղ PS450M5GFH-24/TH մոդելի ֆոտովոլտային մոդուլներ՝ընդհանուր 9720 հատ:

Ինվերտորները լինելու են 16 հատ, 200կՎտ նոմինալ հզորությամբ ցանցային տեսակի, 12 MPPT (Maximal Power Point Tracker) մուտքերով:RS485 ինտերֆեյսի միջոցով նախատեսվում է տվյալների հավաքագրումը և արտապատկերումը, ինչպես նաև մշտական մոնիթորինգը: Ֆոտոէլեկտրական կայանի զբաղեցրած մակերեսը 5,46481 հա է, մեկ մոդուլի չափսերը՝ 1048x2132x30մմ:

DC մալուխները պարտադիր պետք է լինեն 1500Վ ֆոտովոլտային կայանների համար նախատեսված հատուկ 4մմ^2 մակերեսով հաղորդալարեր: AC մասում նախատեսվում է 3x120 մմ^2 մակերեսով ալյումինե մալուխների մոնտաժում: Որպես մոդուլների և ինվերտորների կոնեկտորներ նախատեսված են MC4 միակցիչներ:

Հողանցումը նախատեսվում է իրականացնել առաջնային և երկրորդական, որոնք ունեն ընդհանուր կապ DC և AC մասերի միջև: Առաջնային հողանցման համակարգն անհրաժեշտ է իրականացնել ցինկապատ շերտապողպատների և ցինկապատ անկյունակների միջոցով՝ ապահովելով կոնտուրի դիմադրությունը, ոչ ավելի քան 4 Օհմ: Նախատեսված է, որ 35 հատ 2500մմ խորությամբ խփված ցինկապատ անկյունակները պետք է ապահովեն նշված դիմադրությունը: 4Օհմ դիմադրությունից բարձր լինելու դեպքում անհրաժեշտ է ավելացնել անկյունակների թիվը մինչև նշված դիմադրության ապահովումը: Երկրորդական հողանցման համակարգն իրականացվում է ցինկապատ շերտապողպատով, ցինկապատ մետաղալարով և 250մմ երկարությամբ անկյունակներով բոլոր ենթադաշտերի միջև, որին միանում են ինչպես մետաղական կոնստրուկցիաները, այնպես էլ ֆոտովոլտային մոդուլները կրող կոնստրուկցիաների և ինվերտորների մարմինները:

Ինվերտորների ելքում AC մասում նախատեսվում է 0,8կՎ ելուստներից 3x120մմ^2 մալուխների մոնտաժում դեպի ենթակայան, որոնց անցկացման համար փորվելու է 0,8մ խորությամբ խրամուղիներ: Մալուխների մոնտաժումը ենթակայանում նախատեսվում է իրականացնել մալուխային խրամուղիներով՝ մալուխատարրերով:

13.3 Ցանկապատում. նախատեսվում է արևային կայանի ցանկապատում՝ 925 գմ երկարությամբ, 2մ բարձրությամբ մետաղացանցով, որի համար փորվելու են 0,35մ տրամագծով և 0,6մ խորությամբ փոսեր: Պարսպապատման համար գետնի մակերևույթից 0,5մ խորության վրա տեղադրվելու են թվով 270 հատ սյուներ՝ 60,3մմ տրամագծով կլոր հատումով պողպատյա խողովակներ:

13.4 Լուսավորության տեխնիկական լուծումներ.կայանի լուսավորության համար տեղադրվելու են 35 հատ 89մմ տրամագծով կլոր հատումով պողպատյա խողովակներ՝ 6մ բարձրությամբ, որոնց տեղադրման համար փորվելու են 0,5մմ տրամագծով և 1,1մ խորությամբ փոսեր: Խողովակները տեղադրվելու են գետնի մակերևույթից 1մ խորությամբ: Տարածքի լուսավորությունն իրականացվելու է 100Վտ-ոց 4000Կ լուսադիոդային լամպերով:

13.5 Անվտանգության տեխնիկական լուծումներ. կայանում մոնիտորինգ իրականացնելու համար նախատեսվում են.

- ինվենտորների մեջ ներկառուցված հատուկWiFI swich-եր,

- տեսահսկման համակարգ, տեղադրվելու է 35 հատ տեսախցիկ, գիշերային տեսանելիության հնարավորությամբ,

-ենթակայանի տարածքում՝ հակահրդեհային, ծխի և ջերմաստիճանի տվիչներ, իսկ արևային կայանում՝ կրակմարիչներ,

-արևային կայանում լինելու է պահակակետ, որտեղ տեղադրվելու են անվտանգության համակարգերի արդյունքներին հետևելու համար հեռուստացույց, մոնիտոր՝ մոնիթորինգի արդյունքներին հետևելու համար:

13.6 Տրանսֆորմատորային ենթակայաններ. Նախատեսվում է երկու ենթակայանների կառուցում, որոնք զբաղեցնելու են 0,0567 հա մակերես:

Առաջին ենթակայանը.«Արտսոլար» 3200կՎտ դրվածքային հզորությամբ արևային էլեկտրակայանը հայաստանի էլեկտրական ցանցերին միացնելու համար կառուցվելու է 6300ԿՎԱ հզորությամբ 110/10կՎ լարման տրանսֆորմատորային ենթակայան, որի սնումն իրականացվելու է «Արեգունի» 110կվ օդային գծի թիվ 35 խարսխային հենարանից՝ ճյուղավորման սխեմայով, կառուցելով մինչև 40գծմ երկարությամբ 110կվ օդային գիծ դեպի ԵԿ-ի 110կՎ լարման մուտքային պորտալը: 110կՎ ԲԲՍ-ում նախատեսվում է տեղադրել 110/10կՎ լարման եռաֆազ երկփաթույթ ТМН-6300/110 մակնիշի ուժային տրանսֆորմատոր: Տրանսֆորմատորի և 110կՎ օդային գծի շղթաներում տեղադրվելու են ВМТ-110 մակնիշի անջատիչներ, ТФЗМ-110 մակնիշի հոսանքի տրանսֆորմատորներ, НКФ-110 մակնիշի լարման տրանսֆորմատորներ, ОПН-110 արգելափակիչներ գերլարումներից, գծի կողմում երկկողմանի հողանցման դանակներով РНД32-110 մակնիշի բաժանիչ: ԲԲՍ-ի դողային համակարգի շղթան հավաքվում է АС-150/24 հաղորդալարերով: 10 կվ լարման կողմում տեղադրվելու են КРУН-10КВ К-47-УХЛ1 մակնիշի լրակազմ բաշխիչ սարքավորումներ:

110կՎ սարքավորումները տեղադրվելու են հավաքովի մետաղական հենարանների վրա, որոնք ամրացվում են F-2 մակնիշի հիմքերի վրա: 10կՎ սարքավորումները և ռելեական պաշտպանության ու սեփական կարիքների վահանները տեղադրվելու են ԿՌՈՒՆ բաշխիչ սարքավորման ազատ բջիջներում:

110կՎ ենթակայանի շանթապաշտպանությունը ապահովվում է պորտալների վրա տեղադրված շանթարգելներով: Ենթակայանի սարքավորումները արտաքին գերլարումներից պաշտպանելու համար 110 և 10կՎ ներանցիչների վրա տեղադրվում են պարպիչներ:

ԵԿ-ի հողանցման համար նրա շուրջը նախատեսվում է ստեղծել հողանցման եզրագիծ ինչին երկու կետով պետք է միացվի ենթակայանի սարքավորումների մետաղական իրանները:Հողակցման եզրագիծն իրականացվում է4x40 շերտապողպատից (հորիզոնական հողանցիչ) և 2,5մ երկարությամբ 50x50x5մմ անկյունային պողպատից

(ուղղահայաց էլեկտրոդ)։ Համաձայն ԷՄՆԸՊ ՏԿ-ի (էլեկտրականության սանիտարական նորմեր և ընդհանուր պահանջներ տեխնիկական կանոնակարգ)VI գլխի 33-րդ կետի՝ ենթակայանի հողակցման սարքի դիմադրությունը տարվա ցանկացած եղանակի չպետք է գերազանցի 0,5 Օհմ-ը։ Հողանցման կոնտուրի մոնտաժումից հետո ստուգվելու է հողանցման սարքավորման դիմադրությունը։ Չբավարարելու դեպքում ավելացվելու է էլեկտրոդների քանակը սահմանված նորմային հասցնելու համար։ Բոլոր սարքավորումների լարման տակ չգտնվող մետաղական կոնստրուկցիաները նախատեսվում է հողանցել, իսկ ենթակայանի հենարանի հողանցման սարքվածքը միացնել համալիրի հողանցման սարքին։

Էլեկտրակայանի սեփական կարիքների սնման համար տեղադրվելու է 10/0,4կվ 16կվԱ հզորությամբ տրանսֆորմատոր, որի սնումը իրականացվելու է ուժային տրանսֆորմատորի 10կՎ մուտքից։ Սեփական կարիքների վահանից սնվում են կայանին կից ենթակայանի և կայանի ղեկավարման, պաշտպանության ողջ օպերատիվ շղթաները, համալիրի լուսավորությունը և ջեռուցման համակարգը։ Ենթակայանի արտաքին լուսավորությունը նախատեսված է ԼԵԴ լամպերով, լուսարձակներով։

Էլեկտրաէներգիայի կոմերցիոն հաշվարկի համար 110կՎ լարման կողմում, առանձին արկղի մեջ նախատեսվում է տեղադրել երկկողմ հաշվարկ իրականացնող էլեկտրաէներգիայի հաշվարկային սարքեր։

Երկրորդ ենթակայան. նոր 10/0,8-կՎ՝ ՇԼՏԵ, ենթակայանի կառուցման նպատակն է0,8կՎ ելքային լարման ինվերտորներից 10/0,8կՎ լարման տրանսֆորմատորային ենթակայանի միջոցով գիծը դարձնել 10կՎ լարման և ապա 10կՎ գիծը 110/10կՎ լարման ենթակայանի միջոցով դարձնել 110կՎ լարման, ինչը կապահովի արևային կայանի միացումը «Արեգունի» 110կՎ գծին։

10կՎ մալուխային գծի (**ՄԳ**) **մասը** կառուցվելու է նոր կառուցվող 110/10կՎ ենթակայանի 10կՎ ԲՍ-ի բջջից և մոնտաժվում է մինչև նոր տեղադրվող ՇԼՏԵ(երկարությունը՝ 6մ)։

10կՎ մալուխային **u**տորգետնյա ուղեգծի երկարությունը կազմում է 6մ և ընտրված է ԱՊՎՊ-10 3x 120 մմ^2 տիպի մալուխ։ 3մ ԱՊՎՊ-10 3x120մմ^2 տիպի մալուխ նախատեսվում է ՇԼՏԵ-ի ներսում և 3մ 10ԿՎ բջջի ներսում, նույն տեղերում նախատեսվում է նաև ներքին տեղադրման ծայրային կցորդիչներ։

Մալուխի անցկացման խորությունը 0,7մ է, լայնությունը՝ 0,5մ։ Մալուխը մոնտաժվում է խրամուղում փռվող 110մմ տրամագծով ՊՀԴ տիպի ակոսավոր խողովակների միջով։ Խրամուղում օձաձև տեղադրվող մալուխի ծավալներում հաշվի են առնում 2% ավել քանակություն՝մալուխների մեխանիկական լարումներից և ջերմային դեֆորմացիաներից խուսափելու համար։

ՇԼՏԵ-ի(**Շարժական լրակազմ տրանսֆորմատորային ենթակայան**) **մաս**. նախագծվող 3500 ԿՎԱ հզորությամբ լրակազմ տրանսֆորմատորային ենթակայանն ընտրված է ըստ

տիպային նախագծի։ Նոր ենթակայանի համար նախատեսվում է 3500 ԿՎԱ հզորության եռաֆազ ուժային տրանսֆորմատոր՝ 10/0,8կՎ լարման։
ՇԼՏԵ-3500/10 բաղկացած է երեք բաժանմունքներից.

- 800 Վ բաշխիչ սարքավորումներ,
- 10 կՎ բարձրավոլտ սարքավորումներ,
- 3500ԿՎԱ ուժային տրանսֆորմատոր։

ՇԼՏԵ-ն տեղադրվում է ե/բ կանգնակների վրա ՊՏ33-3՝ 2 հատ։ Անվտանգության ապահովման նպատակով ՇԼՏԵ-ի շուրջը տեղադրվում է մետաղական ցանկապատ դռնակով։ Սարքավորման դիմադրությունը պետք է լինի ոչ ավել քան 4 Օհմ։ ՇԼՏԵ-ի կանգնակների և մետաղական ցանկապատի տեղադրման համար հողային աշխատանքներ չեն կատարվելու։

Հողանցման կոնտուրի մոնտաժումից հետո անհրաժեշտ է ստուգել հողանկցման սարքավորման դիմադրությունը։ Չբավարարելու դեպքում ավելացվելու են էլեկտրոդների քանակը՝ նորմային հասցնելու համար։

ՇԼՏԵ-ում ցածր լարման կողմում նախատեսվում են ավտոմատ անջատիչներ և հոսանքի տրանսֆորմատորներ։ Ցածր լարման կողմում լարման բոլոր սարքվածքները, մետաղյա մասերը, որոնք նորմալ վիճակում մեկուսացված են հոսանքատար տարրերից, պետք է միացվեն ենթակայանի զրոյական հաղորդալարին։ Հնարավոր հոսանքահարումից շահագործող անձնակազմը զերծ պահելու նպատակով բարձր լարման բոլոր մետաղական մասերը, որոնք կարող են ընկնել լարման տակ, պետք է հողանցվեն։ Ուժային տրանսֆորմատորի բաքի ներքևում տեղադրված հատուկ հեղույսը հողանցվում է։

Ենթակայանի և օդային գծի անվտանգության գոտու ապահովումը նախատեսված է ՀՀ կառավարության N363-Ն 02. 04. 2009թ որոշման պահանջների համաձայն։

14. Շրջակա միջավայրի վնասակար ազդեցության բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիրը

Նախատեսվող գործունեության իրականացման համար նախատեսվում է շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունների մեղմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումներ.

Շինարարության փուլ

14.1 օդային ավազան. գործունեության իրականացման հետևանքով օդային ավազան հնարավոր արտանետումները լինելու են ավտոտրանսպորտի շահագործումից՝ ծխագազերի տեսքով, ինչպես նաև հողային աշխատանքների(փորման, բեռնման), ճանապարհների օգտագործման ժամանակ առաջացող փոշու տեսքով:

Օդային ավազան արտանետումների հնարավոր ազդեցությունը կրճատելու և մեղմելու նպատակով նախատեսվում է.

- շինարարական աշխատանքների և ճանապարհների շահագործման ընթացքում կատարվելու է գրունտի խոնավեցում, անհրաժեշտության դեպքում՝ ճանապարհների ջրցան: Ջրցանը կատարվելու է ջրցան մեքենայով՝ չոր և շոգ եղանակներին:
- գործունեության վայր շինանյութերի տեղափոխումը կատարվելու է փակ ծածկ ունեցող մեքենաներով, կամ նյութերը տեղափոխողմեքենաները փակվելու են անջրթափանց թաղանթով,
- տարածքում նութերը պահվելու են ծածկված վիճակում՝ անջրթափանց թաղանթով կամ ժամանակավոր ծածկի տակ,
- շինարարական տեխնիկան և տրանսպորտային միջոցներն օգտագործվելու են միայն սարքին վիճակում, իրականացվելու են պարբերաբար ստուգումներ:

14.2 Հողային ռեսուրսներ.

Գործունեության իրականացման արդյունքում առաջացող հողի բերրի շերտը՝ 248,608մ^3 բերրի հող հանվելու և պահվելու է համաձայն՝ ՀՀ կառավարության 02.1.2017թ.«Հողի բերրի շերտի հանման նորմերի որոշմանը և հանված բերրի շերտի պահպանմանն ու օգտագործմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու և ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 20-ի թիվ 1026-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» թիվ 1404-Ն որոշման պահանջների:Մասնավորապես.

- նախքան բերրի շերտի հանելը՝ հողի մակերեսը մաքրելու են խոշոր քարերից, թփերից, կոճղերից,
- հողի բերրի շերտը օգտահանվելու է, հեռացվելու են ապարները և պահեստավորվելու է՝ առանձին,

- հանված բուսահողը պահեստավորվելու է անմիջական հորատանցքերի հարևանությամբ, պահվելու է ծածկված վիճակում,
- այն օգտագործվելու է անմիջապես տեղում՝ տարածքի բարեկարգման համար,
- ճանապարհի ջրցանը և գրունտի խոնավեցումը կատարվելու է այնպես, որպեսզի չառաջանան մակերևութային հոսքաջրեր,
- շինարարական նյութերը տեղադրվելու են հատուկ տակդիրների, իսկ շինարարական տեխնիկան ժամանակավոր կայանվելու է գրունտային ճանապարհի վրա հողային ռեսուրսները չաղտոտելու նպատակով,
- շինարարական տեխնիկայի և սարքավորումների լիցքավորումը, վերանորոգումը կատարվելու է գործունեության տարածքից դուրս՝ հատուկ մասնագիտացված կետերում։

14.3 Կենսաբազմազանություն. գործունեության ենթակա տարածքում կենսաբազմազանության հայտնաբերման և դրանց պահպանման անհրաշետությունից ելնելով նախատեսվում է.

- մշակվելու է գործողությունների պլան, առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 31.07.2014թ. «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին» N781-Ն որոշման պահանջներից,
- ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների հայտնաբերման դեպքում՝ ընկերությունը նախօրոք առանձնացնելու է հատուկ պահպանման գոտի՝ վերջիններիս տեղափոխելու և վերատնկելու համար։

14.4 Ջրային ռեսուրսներ.շինարարության փուլում տեխնիկական ջրի(ջրցան) պահանջը կբավարարվի ջրցան մեքենաներիմիջոցով, իսկ խմելու ջուրը կմատակարարվի տարաներով(շշերով)՝ըստ պահանջի։

-ճանապարհների ջրցանն իրականացվելու է տարվա չոր եղանակներին՝ ըստ անհրաժեշտության,

-շինարարության համար անհրաժեշտ բետոնախառնուրդը ստանալու են տեղում։ Բետոնախառնուրդի համար ջուրը բերվելու է ավտոցիստեռնով՝ ըստ պահանջի։ Բետոնաշաղախը ստանալու համար օգտագործվելու են տակդիրների վրա տեղադրված հատուկ մետաղյա տարաներ՝ հողային ռեսուրսների մեջ հոսքաջրերի ներթափանցումը կանխելու նպատակով,

- շինարարության փուլում աշխատողները կօգտվեն հարակից տարածքում գործող արևային կայանի գոյություն ունեցող սեպտիկ հորից։

14.5 Թափոններ.շինարարության փուլում առաջանալու են թափոններ, որոնց հնարավոր ազդեցությունները հողային և ջրային ռեսուրսներ մեղմելու նպատակով նախատեսվում է.

- վտանգավոր նյութերը և մետաղական թափոնները կփոխանցվեն համապատասխան լիցենզավորված կազմակերպություններին՝ դրանց հետագա վերամշակման և օգտագործման համար,
- շինարարական թափոնները՝ մոտ 409կգ՝ բետոնյա մնացորդներ, պարկեր և այլն կտեղափոխվեն և կտեղադրվեն համայնքի կողմից հատկացված վայրում, քանի որ տարածաշրջանում չկան կազմակերպված սանիտարական աղբավայրեր,
- շինարարության ժամանակ առաջացած աղտոտված լաթերը, պարկերը հանձնվելու են թափոնների ջերմային վնասազերծում կատարող կազմակերպություններին կամ կենցաղային աղբի հետ 1/10 հարաբերակցությամբ խառնվելու են և տեղափոխվելու են աղբավայր։

14.6 Աղմուկ և թրթռում. շինարարության ընթացքում աղմուկը և թրթռումները կապված են լինելու շինարարական տեխնիկայի աշխատանքի հետ, որի համար նախատեսվում է.

- շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպվելու է ցերեկային ժամերին,
- տրանսպորտային միջոցները և շինարարական տեխնիկան օգտագործվելու են սարքին վիճակում՝ աղմուկի մակարդակը նվազեցնելու նպատակով,
- պարբերաբար ստուգվելու և կարգաբերվելու են տեխնիկական միջոցները, տրանսպորտային միջոցների շարժիչները։

14.7 Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն.աշխատողների աշխատանքի անվտանգությունն ապահովելու համար նախատեսվում է.

- նախատեսվող գործունեության վայրն ապահովելու էհակահրդեհային հիդրատներով, կրակմարիչներով և շանթարգելներով,
- 1-ին բուժօգնության համար անհրաժեշտ դեղարկղիկով,
- աշխատողներն ունենալու են համապատասխան բանվորական հագուստ, շինհրապարակի որակի, անվտանգության կանոնների պահպանումն իրականացվելու են 2020թ.հուլիսի 2-ի ՀՀ կառավարության նիստի N 87 արձանագրության պահանջներին համապատասխան,
- աշխատողների համար ստեղծվելու են սանիտարական և հանգստի(լվացարան, հանգստի սենյակ) պայմաններ,
- աշխատողների համար հատկացվելու են ընդհանուր ծառայությունների տարածք՝հանգստի և անձնական հիգիենայի կարիքները հոգալու համար(տնակ),
- մթնոլորտային տեղումների, քամու ուժեղացման և այլ վտանգավոր երևույթների ժամանակ շինարարական աշխատանքները դադարեցվելու են։

Հաշվի առնելով շինարարական աշխատանքների կարճաժամկետ բնույթը և հեռավորությունը բնակավայրերից, ազդեցությունները կլինեն շատ ցածր։

14.8 Բարեկարգում.շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում.

- շինարարական սարքավորումները ապամոնտաժվելու են,
- շինարարական հրապարակները մաքրվելու են, վերականգնվելու է լանդշաֆտը։

14. 9 Շահագործման փուլ. շահագործման փուլում շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները կապված են լինելու կայանի անվտանգ շահագործման, օդային ավազանի աղտոտման, ջրային ռեսուրսների օգտագործման, հողային ռեսուրսների հնարավոր էրոզիայի և աղտոտման, ինչպես նաև թափոնների առաջացման հետ։ Գործունեության տարածքն արդեն ենթարկվել է անտրոպոգեն ազդեցությունների, քանի որ կայանից մոտ 200 հեռավորության վրա գործում են այլ արևային կայաններ։ Տարածքը օգտագործվել է որպես արոտավայր, հողային ծածկույթն արդեն իսկ ենթարկելով էրոզիայի։ Հնարավոր ազդեցությունների մեղման կամ կանխարգելման նպատակով նախատեսվում է միջոցառումների իրականացում.

- մշտական մոնիթորինգ, հերթափոխային գրաֆիկով՝ մեկ աշխատողի միջոցով,
- մշտական գործելու է պահակակետ, որտեղ տեղադրվելու են հեռուստացույց, մոնիտոր՝ անվտանգության համակարգերի արդյունքներին հետևելու համար։

Ջրային ռեսուրսներ.

- աշխատողների համար խմելու ջուրը բերվելու է պատրաստի վիճակում՝ շշերով,
- աշխատողների կենցաղային և սանիտարական կարիքները հոգալու են հարակից տարածքում գոյություն ունեցող սանիտարական հանգույցից(սեպտիկ հոր),

Հողային ռեսուրսներ.

- ընկերության կողմից հնարավորինս կպահպանվեն գործունեության վայրում՝ ազատ տարածքում խոտածածկ հատվածները,
- կկատարվեն բազմամյա խոտաբույսերով ծածկում (ցանքս),
- հողի խոնավացման նպատակով՝ ջրցանման աշխատանքներ, որի համար ջուրը տարածք կտեղափոխվի ջրցան մեքենայով՝ պայմանագրային հիմունքներով։

Թափոններ. Հողային ռեսուրսների մեջ տրանսֆորմատորային յուղի արտահոսքերը կանխելու նպատակով ենթակայանների տարածքում, որտեղ լինելու են տրանսֆորմատորներից հնարավոր յուղերի արտահոսքեր, կառուցվելու են (4,4 և 3,1 չափերի) և 2,5մ խորության յուղընդունիչ հոր (բաք)՝ երկաթբետոնի, խճաքարի և մետաղական էլեմենտների համակցությամբ։ Յուղընդունիչի ներսի պատերը և հատակի մակերևույթները ներկվելու են 350մմ հաստության XC-717 մակնիշի ներկով։ Յուղընդունիչում հավաքված յուղն ըստ անհրաժեշտության հեռացվելու և հանձնվելու է համապատասխան վերամշակող կազմակերպություններին։ Վերամշակող

կազմակերպություններին է հանձնվելու նաև կայանի շահագործման ընթացքում առաջացած յուղոտված լաթերը և այլ յուղային նյութեր պարունակող այլ մասերը ։

Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն. ենթակայանի և օդային գծի անվտանգության գոտու ապահովումը նախատեսված է ՀՀ կառավարության N363-Ն 02.04.2009թ. որոշման պահանջների համաձայն:

Տեղադրվելու է.

- ինվենտորների մեջ ներկառուցված հատուկ WiFI swich-եր,
- տեսահսկման համակարգ, 35 հատ տեսախցիկ՝ գիշերային տեսանելիության հնարավորությամբ:

Կայանն ապահովված է լինելու հրդեհաշիջման միջոցներով.
- ենթակայանի տարածքում՝ հակահրդեհային, ծխի և ջերմաստիճանի տվիչներ, իսկ արևային կայանում՝ կրակմարիչներ,
- առաջին բուժօգնության անհրաժեշտության դեղարկղիկով:

Շահագործման փուլում ընդգրկվելու են 6 աշխատող, որոնք աշխատելու են հերթափոխով:

Նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ տեխնիկա-տեխնոլոգիական լուծումները, հանվող հողային զանգվածը, ինչպես նաև հողաբուսաշերտի ծավալների հաշվարկը մանրամասն՝ համապատասխան հիմնավորումներով կներկայացվեն նախագծում /որը փորձաքննության հիմնական փուլի պահանջ է՝ <<Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության և գնահատման մասին>> ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդված՝ 3-րդ մաս, 2-րդ կետ/, որից էլ կբխեն շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումները /ՇՄԱԳ/ և դրանց կանխարգելմանն ուղղված մանրամասն միջոցառումները:

Բնապահպանական միջոցառումների կառավարման պլան

№	Արտադրական գործընթացում ազդեցության ենթակա շրջակա միջավայրի բաղադրիչները և ազդող գործոնները	Մեղմող միջոցառման անվանումը	Միջոցառման իրականացման պատասխանատու	Վերահսկող
1	**Շինարարության փուլ** **Օդային ավազան**	Օդային ավազան արտանետումները մեղմելու նպտակով նախատեսվում է. -շինարարական աշխատանքների և ճանապարհների շահագործման ընթացքում կատարվելու է գրունտի խոնավեցում, ճանապարհների ջրցան՝ ըստ անհրաժեշտության: Ջրցանը կատարվելու է ջրցան մեքենայով՝ չոր և շոգ եղանակներին, - գործունեության վայր շինանյութերի տեղափոխումը կատարվելու է փակ ծածկ ունեցող մեքենաներով, կամ նյութերը տեղափոխող մեքենաները փակվելու են անջրթափանց թաղանթով, -տարածքում նութերը պահվելու են ծածկված վիճակում՝ անջրթափանց թաղանթով կամ ժամանակավոր ծածկի տակ,	Կապալառու	«ԱՐՏՍՈԼԱՐ» ՍՊԸ

		-շինարարական տեխնիկան և տրանսպորտային միջոցներն օգտագործվելու են միայն սարքին վիճակում, իրականացվելու են պարբերաբար ստուգումներ:		
2	**Հողային ռեսուրսներ**	Շինարարական աշխատանքների կատարման ժամանակ հանվելու է հողաբուսաշերտ: Հողի բերրի շերտը հանվելու և պահվելու է համաձայն՝ ՀՀ կառավարության 02.1.2017թ. «Հողի բերրի շերտի հանման նորմերի որոշմանը և հանված բերրի շերտի պահպանմանն ու օգտագործմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու և ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 20-ի թիվ 1026-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» թիվ 1404-Ն որոշման պահանջների:Մասնավորապես. -նախքան բերրի շերտի հանելը՝ հողի մակերեսը մաքրելու են խոշոր քարերից, թփերից, կոճղերից, - հողի բերրի շերտը հանվելու է, հեռացվելու են ապարները և պահեստավորվելու է՝ առանձին, -հանված բուսահողը պահեստավորվելու է անմիջական փորված մասերի(հորատանցքեր)	**Կապալառու**	**«ԱՐՏՈՒԼԱՐ» ՍՊԸ**

		հարևանությամբ, պահվելու է ծածկված վիճակում, -այն օգտագործվելու է անմիջապես տեղում՝ տարածքի բարեկարգման համար, - ճանապարհի ջրցանը և գրունտի խոնավեցումը կատարվելու է այնպես, որպեսզի չառաջանան մակերևութային հոսքաջրեր, - շինարարական նյութերը տեղադրվելու են հատուկ տակդիրների վրա, հողային ռեսուրսները չաղտոտելու նպատակով, -շինարարական տեխնիկայի և սարքավորումների լիցքավորումը, վերանորոգումը կատարվելու են գործունեության տարածքից դուրս՝ հատուկ մասնագիտացված կետերում:		
3	**Ջրային ռեսուրսներ**	Շինարարության ընթացքում տեխնիկական ջրի/ջրցան/ պահանջը կբավարարվի ջրցան մեքենաների միջոցով, իսկ խմելու ջուրը կմատակարարվի տարրաներով՝ շշերով, - ճանապարհների ջրցանն իրականացվելու է տարվա չոր եղանակներին՝ ըստ պահանջի, - շինարարության համար անհրաժեշտ բետոնախառնուրդը ստանալու են տեղում: Հողային ռեսուրսների մեջ հոսքաջրերի ներթափանցումը կանխելու նպատակով՝	**Կապալառու**	**«ԱՐՏՈՒԼԱՐ» ՍՊԸ**

		բետոնաշաղախը ստանալու են տակդիրների վրա տեղադրված հատուկ մետաղյա տարրաներում, - շինարարության փուլում աշխատողները կօգտվեն հարակից տարածքում գոյություն ունեցող սեպտիկ հորից:		
4	**Կենսաբազմազանություն**	Արևային կայանի կառուցման տարածքում գերակշռում են հացազգիները և տարախոտային բուսականությունը: Տարածքն անտառածածկ չէ: Բացակայում են ՀՀ Կարմիր գրքերում գրանցված բուսական և կենդանական տեսակները: Տարածում կենսաբազմազանության հայտնաբերման և դրանց պահպանման անհրաշետությունից ելնելով նախատեսվում է. - մշակվել գործողությունների պլան, առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 31.07.2014թ. «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության եվ բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին» N781-Ն որոշման պահանջներից, - ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների հայտնաբերման դեպքում՝ ընկերությունը նախօրոք առանձնացնելու է		

		հատուկ պահպանման գոտի՝ վերջիններիս տեղափոխելու և վերատնկելու համար:		
5	**Թափոններ**	Շինարարության փուլում առաջանալու են թափոններ, որի համար նախատեսվում է. -վտանգավոր նյութերը և մետաղական թափոնները կփոխանցվեն համապատասխան լիցենզավորված կազմակերպություններին՝ դրանց հետագա վերամշակման և օգտագործման համար, -շինարարական թափոնները՝ շինաղբ, բետոնյա մնացորդներ, պարկեր և այլն կտեղափոխվեն և կտեղադրվեն համայնքի կողմից հատկացված վայրում, -շինարարության ժամանակ առաջացած աղտոտված լաթերը, պարկերը հանձնվելու են ջերմային վնասազերծում կատարող կազմակերպություններին կամ 1/10 հարաբերակցությամբ խառնվելու են կենցաղային աղբի հետ և տեղափոխվելու են աղբավայր,	**Կապալառու**	**«ԱՐՏՈՒԼԱՐ» ՍՊԸ**

6	Աղմուկ և թրթռում	- շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպվելու է ցերեկային ժամերին, - տրանսպորտային միջոցները և շինարարական տեխնիկան օգտագործեվելու են սարքին վիճակում՝ աղմուկի մակարդակը նվազացնելու նպատակով, - պարբերաբար ստուգվելու և կարգավորվելու են տեխնիկական միջոցների և տրանսպորտային միջոցների շարժիչները։ Աշխատատողների աշխատանքի անվտանգությունն ապահովելու համար նախատեսվում է. - նախատեսվող գործունեության վայրն ապահովել հակահրդեհային միջոցներով, -1-ին բուժօգնության համար անհրաժեշտ դեղարկղիկով, - աշխատողներն ունենալու են համապատասխան բանվորական հագուստ, շինհրապարակի որակի, անվտանգության կանոնների պահպանումն իրականացվելու են 2020թ.հուլիսի 2-ի ՀՀ կառավարության նիստի N 87 արձանագրության պահանջներին համապատասխան, -աշխատողների համար ստեղծվելու են սանիտարական և հանգստի(լվացարան, հանգստի սենյակ) պայմաններ,	Կապալառու	«ԱՐՏՍՈԼԱՐ» ՍՊԸ

7	**Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն**	-աշխատողների համար հատկացվելու են ընդհանուր ծառայությունների տարածք՝հանգստի և անձնական հիգիենայի կարիքները հոգալու համար(տնակ), -մթնոլորտային տեղումների, քամու ուժեղացման և այլ վտանգավոր երևույթների ժամանակ շինարարական աշխատանքները դադարեցվելու են:		
8	**Բարեկարգում** **Շահագործման փուլ**	Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում. -շինարարական արքավորումներն ապամոնտաժվելու են, - շինարարական հրապարակները մաքրվելու են, լանդշաֆտը վերականգնվելու է: Շահագործման փուլում շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները կապված են լինելու կայանի անվտանգ շահագործման, օդային ավազանի աղտոտման, ջրային ռեսուրսների օգտագործման, հողային ռեսուրսների հնարավոր էրոզիայի և աղտոտման, ինչպես նաև թափոնների առաջացման հետ: Նախատեսվում է.	**Կապալառու**	**«ԱՐՏՈՒԼԱՐ» ՍՊԸ**

		-մշտական մոնիթորինգ, հերթափոխային գրաֆիկով՝ մեկ աշխատողի միջոցով, -մշտական գործելու է պահակակետ, որտեղ տեղադրվելու են հեռուստացույց, մոնիտոր՝ անվտանգության համակարգերի արդյունքներին հետևելու համար, - աշխատողների համար խմելու ջուրը բերվելու է պատրաստի վիճակում՝ շշերով, կենցաղային և սանիտարական կարիքները հոգալու են հարակից տարածքում գոյություն ունեցող սանիտարական հանգույցից (սեպտիկ հոր), -ընկերության կողմից հնարավորինս կպահպանվեն գործունեության վայրում՝ ազատ տարածքում խոտածածկ հատվածները, -կկատարվեն բազմամյա խոտաբույսերով ծածկում (ցանքս), -հողի խոնավացման նպատակով՝ ջրցանման աշխատանքներ, որի համար ջուրը տարածք կտեղափոխվի ջրցան մեքենայով՝ պայմանագրային հիմունքներով, -հնարավոր յուղերի արտահոսքերը հողային ռեսուրսներ կանխելու նպատակով, դրանք հավաքվելու է համապատասխան պետոնապատ յուղընդունիչների մեջ: Հավաքված յուղը, ինչպես նաև կայանի	«ԱՐՏՈԼԱՐ» ՍՊԸ	Տեսչական մարմին

		շահագործման ընթացքում առաջացած յուղոտված լաթերը և այլ յուղային նյութեր պարունակող մասերը հեռացվելու և հանձնվելու են համապատասխան վերամշակող կազմակերպություններին։ Տեղադրվելու է. -ինվենտորների մեջ ներկառուցված հատուկWiFI swich-եր, -տեսահսկման համակարգ, 35 հատ տեսախցիկ՝ գիշերային տեսանելիության հնարավորությամբ։ Կայանն ապահովված է լինելու հրդեհաշիջման միջոցներով. - ենթակայանի տարածքում՝ հակահրդեհային, ծխի և ջերմաստիճանի տվիչներ, իսկ արևային կայանում՝ կրակմարիչներ, - առաջին բուժօգնության անհրաժեշտության դեղարկղիկով։ Շահագործման փուլում ընդգրկվելու են 6 մարդ, որոնք աշխատելու են հերթափոխով։		

Գրականություն

1. ՇՈՂԱԿԱԹ ՀԱՄԱՅՆՔԻ 2018-2022 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐ Հաստատված է ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի ավագանու ,,11,, հունվարի 2018թ. N 01-Ն որոշմամբ
2. «ԱՂՄՈՒԿՆ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐՈՒՄ, ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԵՆՔԵՐՈՒՄ ԵՎ ԲՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ» N2-III-11.3 սանիտարական նորմեր
3. Էներգետիկայի միջազգային գործակալությունը (IEA): Էներգախնայողության ցուցանիշներ. Քաղաքականության շրջանակ, Էդ. IEA, 2014 թ.
4. RENEWABLES 2007 GLOBAL STATUS REPORT, Renewable Energy Policy Network for the 21st Century:
5. Մ.Վ. Գոլիցին, Ա.Մ. Գոլիցին, Ն.Վ. Պրոնինա: «Էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրներ» Էդ. Գիտություն, Մոսկվա, 2004:
6. Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարությունարդյունաբերական մասշտաբի արեվային ֆոտովոլտային էլեկտրակայաններ:
7. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ 2017-2025 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻԶԱՐԳԱՑՄԱՆ Ռ Ա Զ Մ Ա Վ Ա Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

2648327

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՎԿԱՅԱԿԱՆ

ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ

Սույն վկայականով հաստատվում է «29» Նոյեմբերի 2018 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ (ՆԵՐ)

ՀԱՅԿ ՇԵԿՅԱՆ ՎԱԼԵՐԻԿԻ

2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Մարզ Գեղարքունիք, համայնք Շողակաթ գյուղ Շողակաթ Շորժա-Վարդենիս մայրուղի 4

3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ

ՀՀ ԿԱ ԱԳԿ ՊԿ աշխատակազմի Ճամբարակ սպասարկման գրասենյակի 07.11.2018թ. անշարժ գույքի վաճառքի պայմանագիր

4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 05-074-0207-0005

Մակերեսի չափը (հա)՝ 5.46481

Նպատակային նշանակությունը՝ էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Էներգետիկայի

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

1) Նպատակային նշանակությունը՝

2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/հ	Կադաստրային ծածկագիրը	Տեսակը	Մակերեսի չափը	Գրանցված իրավունքի տեսակը

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Գրանցումը իրականացնող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ Անի Աբգարյան

զբաղեցրած պաշտոնը՝ Երևանի տարածքային ստորաբաժանման անշարժ գույքի ավագ ռեգիստր

Վկայական N 29112018-05-0048, գաղտնաբառ՝ C9K3FJ8C3APL

Էջ 2

2744344

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՎԿԱՅԱԿԱՆ

ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ

Սույն վկայականով հաստատվում է «8» Փետրվարի 2019 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ (ՆԵՐ)

«ԱՐՏՍՈՒԼԱՐ» ՍՊԸ

2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Մարզ Գեղարքունիք, համայնք Շողակաթ գյուղ Շողակաթ Շորժա-Վարդենիս մայրուղի 4

3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ

Անշարժ գույքի վարձակալության պայմանագիր 05/02/2019թ. թիվ 553

4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 05-074-0207-0005

Մակերեսի չափը (հա)՝ 5.46481

Նպատակային նշանակությունը՝ Էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Էներգետիկայի

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

1) Նպատակային նշանակությունը՝

2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/հ	Կադաստրային ծածկագիրը	Տեսակը	Մակերեսի չափը	Գրանցված իրավունքի տեսակը

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Վարձակալության ժամկետն է մինչև 05.04.2044թ-ը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱԴԱՍՏՐ ESTATE CADASTRE

Գրանցումը իրականացնող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ Մկրտիչ Մարեգնանյան

գրառեցված անշարժոնը՝ անշարժ գույքի գրանցման միասնական ստորաբաժանման անշարժ գույքի գրանցման

Հավելված 2.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ Շողակաթ համայնք
(մարզը, համայնքը)
ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՀԱՏԱԿԱԳԾԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ)
« 08 01 2020 թ. N 01

Օբյեկտ 3218,4 կՎՏ հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային «Արտսոլար» կայան
(կառուցում, վերակառուցում, կապիտալ նորոգում, գործառնական նշանակությունը

փոփոխում – այլն, օբյեկտի, անվանումը, հակիրճ բնորոշումը, հզորությունը)

նախագծային փաստաթղթերի մշակման

(նախագծման փուլերը)

Հասցեն ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ Շողակաթ համայնք ,գ. Շողակաթ Շորժա-Վարդենիս մայրուղի 4
(շինարարական կամ փոստային հասցեն)

Կառուցապատող «ԱՐՏՍՈԼԱՐ» ՍՊԸ

(կազմակերպության անվանումը, ֆիզիկական անձի անունը,ազգանունը,հասցեն, հեռախոսահամարը)

Առաջադրանքի տրամադրման հիմքը սեփականության վկայական ,տեխ.պայման ,նախագիծ

(կառուցապատման նպատակով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով

հողամասի տրամադրման, անշարժ գույքի փոփոխման, քաղաքաշինական այլ գործունեության հետ առնչվող անհրաժեշտ փաստաթղթերը)

ՆԱԽԱԳԾՎՈՂ ՀՈՂՈՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Հողամասը գտնվում է Էներգետիկ նշանակության

(հողամասի դիրքը քաղաքաշինական միջավայրում, դրա նպատակային – գործառնական նշանակությունը

Հողամասի չափերը 5.46481 հա

(հողոմասի մակերեսը / հա)

Հողամասի առկա վիճակը ազատ տարածք, էներգետիկ նշանակության

(ռելեֆի բնութագիրը, շենքերի առկայությունը (օգտագործումը, նշանակությունը, հարկայնությունը, շինարարական նյութը – այլն) կանաչապատումը, բարեկարգումը – այլն՝ կից սխեմայով Մ 1:500)

Տրանսպորտային պայմանները գ.Շողակաթ Շորժա-Վարդենիս մայրուղի 3-ի հարակից տարածք
(ճանապարհների առկայությունը, երկաթուղային տրանսպորտի մոտեցումները – այլն)

Ինժեներական սարքավորումներ նախագծվող և կից տարածքով անցնող ինժեներական գծեր և հաղորդակայաններ

(նախագծվող կամ կից տարածքով անցնող ինժեներական ենթակառուցվացքները)

Կից հողամասեր ազատ տարածք ,ճանապարհ

(կից հողօգտագործումների անվանումը – դրանց սահմանները համաձայն ներկայացված սխեմայի)

Բնության – մշակույթի հուշարձաններ_____բացակայում են_____

(հուշարձանի անվանումը, կարգավիճակը – այլն)

Հատակագծային սահմանափակումներ_____

(տեղանքում գործող արտադրական, պաշպանվող օբյեկտների,
ինժեներատրանսպորտային ենթակառուցվացքների – այլ օբյեկտների

նկատմանբ սահմանափակումները, այդ թվում սերվիտուտներ)

ՆԱԽԱԳԾԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

Ճարտարապետահատակագծային պահանջներ Մշակել արևային ֆոտովոլտային կայանի կառուցման նախագիծ ,հաստատված հողամասի հատակագծի սահմանը

(ելնելով ՀՀ օրենսդրությամբ – նորմատիվատեխնիկական

փաստաթղթերի պահանջներից, առկա քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի դրույթներից կամ դրանց բացակայության դեպքում՝ կազմավորված (կազմավորվող) քաղաքաշինական միջավայրի պայմաններից)

-

օբյեկտի հեռավորությունը կարմիր գծից _____

հեռավորությունը հար–ան հողակտորներից (օբյեկտներից) ըստ նորմատիվ պահանջների

թույլատրելի բարձրությունը նախագծին համապատասխան

կառուցապատման խտությունը _____-_____

(կառույցի (կառույցների) ընդհանուր մակերեսի հարաբերությունը հողոմասի մակերեսին)

կառուցապատման տոկոսը մինչև 100%

(կառուցապատվող (անջրացիկ) տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով)

կանաչապատման տոկոսը _____-_____

(կանաչապատ տարածքի հարաբերությունը հողոմասի մակերեսին՝ տոկոսներով)

Այլ պահանջներ _____-_____

Հողամասում գտնվող շենքերի ու շինությունների

քանդման կամ տեղափոխման պայմանները –

աշխատանքների հերթափոխությունը _____ - _____

Ստորգետնյա, կիսանկուղի – առաջին հարկերի

օգտագործման պայմանները _____

Ինժեներական սարքավորումներ, ցանցեր պահանջներ նախագծվող ենթակառուցվածքների ու ցանցերի վերաբերյալ

ջրամատակարարում Ըստ նախագծի

կոյուղի _____-_____

հեռախոսային ցանց Չկա

տաք ջրամատակարարում Չկա

էլեկտրամատակարարում Ըստ նախագծի

գազամատակարարում Չկա

թույլ հոսաքներ _____ _____

աղբահանում սեփական ուժերով

Տեղանքի ինժեներական

նախապատրաստում ըստ նախագծի

(ռելեֆի կազմակերպման, ջրահեռացման, ինժեներական պաշպանության միջոցառումներ)

պահանջներ գոյություն ունեցող – նախագծվող ենթակառուց վացքների – ցանցերի նևատմամբ

Բերեկարգում ազատ տարածքների բարեկարգում և տարածքի ցանկապատում

(լանդշաֆտային ճարտարապետության վերաբերյալ պահանջները, կանաչապատում, ճարտարապետական փոքր ձ–եր, ցանկապատում, գովազդ – այլն)

Շինարարական նյութեր երկաթբետոն, մետաղ , ապակի , շինարար. քար, ավազ

(շինարարական նյութերի օգտագործման վերաբերյալ առաջարկությունները)

Պաշպանական կառույցներ_____-_____

(արտակարգ իրավիճակներում մարդկանց – օբյեկտների պաշտպանության միջեցառումները)

Հակահրդեհային պահանջներ ապահովել հակահրդեհային նորմատիվ պահանջները

(հակահրդեհային անվտանգության ապահովման միջոցառումները)

Հաշվանդամների – բնակչության սակավախմբերի

պաշտպանության միջոցառումներ _____-_____

Շրջակա միջավայրի պահպանում _____-_____

(շրջակա միջավայրը վտանգավոր ազդեցությունից բացառելու միջոցառումները)

Շինարարության կազմակերպում _____

(առաջարկություններ շինարարության հետ կապված անբարենպաստ ազդեցության բացառման, քաղաքային տնտեսության – տրանսպորտի անխափան աշխատանքի ապահովման վերաբերյալ)

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Նախագծային փաստաթղթերի փորձաքննությանը ներկայացվող պահանջներ
փորձաքննություն

(ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված փորձաքննության տեսակը կամ նախագծողի երաշխավորագիրը՝

հողում կատարելով համապատասխան իրավական ակտի վրա

Միջանկյալ համաձայնեցում _____-_____

(իրավասու մարմնի հետ կամ քաղաքաշինական խորհրդում նյութերի նախնական համաձայնեցումը)

Հասարարական քննարկումներ _____ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի_____

(ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում – կարգով)

Համաձայնեցումներ _____Շողակաթի համայնքապետարան_____

(նշվում են տվյալներ օբյեկտի համաձայնեցման օրենքով սահմանված
պահանջները հուշարձանների ու բնության պահպանության այլ լիազորված մարմինների հետ)

Առաջադրանքի գործողության ժամկետը 1 տարի

(նշվում է առաջադրանքի գործողության ժամկետը)

Այլ պայմաններ_____չկա_____

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

_____ Ս.Շուշանյան

Կ.Տ. (ստորագրություն (անունը, ազգանունը)

ԱՂԲԱՀԱՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՏՈՒՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ N 26

Շողակաթի համայնքապետարան « 01 » 09 2020թ.

Շողակաթի համայնքապետարանը, ի դեմս համայնքապետ՝ Սուլիկո Շուշանյանի, որը գործում է «ՏԻՄ» օրենքի հիման վրա (այսուհետ՝ Կատարող) մի կողմից, և << ԱՐՏՍՈԼԱՐ >> ՍՊԸ -ն, ի դեմս տնօրեն՝_Հ. Շեկյան -ի, որը գործում է _ՍՊԸ –ի_ կանոնադրության հիման վրա (այսուհետ՝ Պատվիրատու) մյուս կողմից, կնքեցին սույն պայմանագիրը հետևյալի մասին:

1.ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԱՌԱՐԿԱՆ

1.1 Սույն պայմանագրով Կատարողը պարտավորվում է Պատվիրատուի հանձնարարությամբ մատուցել սույն պայմանագրի 1.2 կետում նշված ծառայությունը՝ համաձայն «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի, իսկ Պատվիրատուն պարտավորվում է վճարել դրա համար:

1.2 Կատարողը պարտավորվում է մատուցել հետևյալ ծառայությունը՝ **աղբի տեղափոխում** այսուհետ՝ «Ծառայություն»:

1.3 Ծառայության մատուցման ժամկետ է սահմանվում՝ պայմանագրի կնքման պահից մինչև «01» սեպտեմբեր 2022թ.:

2. ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

2.1 Պատվիրատուն իրավունք ունի՝

2.1.1 Ցանկացած ժամանակ ստուգել Կատարողի կողմից մատուցվող ծառայության ընթացքը և որակը՝ առանց միջամտելու Կատարողի գործունեությանը:

2.2 Պատվիրատուն պարտավոր է՝

2.2.1Իր կողմից նախապես հավաքված և փաթեթավորված աղբը սեփական ուժերով բարձել աղբատար մեքենան:

2.2.2Քննարկել և ընդունել «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքին և սույն պայմանագրին համապատասխան մատուցված ծառայության արդյունքը, վճարել դրա համար սույն պայմանագրի 3.1 կետում նշված գումարը, իսկ ծառայության արդյունքում թերություններ հայտնաբերելու դեպքում այդ մասին անհապաղ գրավոր հայտնել Կատարողին:

2.3 կատարողն իրավունք ունի՝

2.3.1Պատվիրատուից պահանջել վճարելու իրեն վճարման ենթակա գումարները, իսկ Պատվիրատուի կողմից պայմանագրի 3.2 կետում նշված ժամկետի խախտման դեպքում նաև պայմանագրի 4.1 կետով նախատեսված տույժը:

2.4 Կատարողը պարտավոր է՝

2.4.1Ծառայություն մատուցել պատշաճ որակով:

2.4.2Ծառայությունը մատուցել ամբողջ ծավալով, սույն պայմանագրի 1.3 կետում նշված ժամկետում:

2.4.3Պայմանագրի կատարման ապահովման գործողության ընթացքում լուծարման կամ սնանկացման գործընթաց սկսելու դեպքում դրա մասին նախապես գրավոր տեղեկացնել Պատվիրատուին:

3. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳԻՆԸ

3.1 Սույն պայմանագրով Կատարողի մատուցման ենթակա ծառայության գինը կազմում է

40.000 (քառասուն հազար)ՀՀ դրամ:

Գինը ներառում է Կատարողի կողմից իրականացվող բոլոր ծախսերը՝ այդ թվում հարկերը, տուրքերը և ՀՀ օրեն սդրությամբ սահմանված այլ վճարները:

Ծառայության մատուցման գինը կայուն է, և Կատարողն իրավունք չունի պահանջել ավելաց ն ե լ ո ւ , իսկ Պատվիրատուն՝ նվազեցնելու այդ գինը:

3.2Պատվիրատուն իրեն մատուցած ծառայության դիմաց վճարում է ՀՀ դրամով անկանխիկ դրամական միջոցները Կատարողի հաշվարկային հաշվին փոխանցելու միջոցով, կամ կանխիկ համայնքապետարանի դրամարկղ, պայմանագրի կնքման պահից հինգ օրվա ընթացքում:

4. ԿՈՂՄԵՐԻ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

4.1.Սույն պայմանագրի 1.3 կետում նշված Ծառայության մատուցման կամ 3.2 կետում նշված ժամկետների խախտման դեպքում խախտող կողմը մյուս կողմին վճարում է տուգանք՝ պայմանագրի արժեքի մեկ տոկոսի չափով և տույժ ժամկետանց յուրաքանչյուր օրվա համար 0.2 տոկոսի չափով:

4.2.Տույժերի և (կամ) տուգանքի վճարումը Կողմերին չի ազատում իրենց պայմանագրային պարտավորությունները լրիվ կատարելուց:

5.ԱՆՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼԻ ՈՒԺԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆ (ՖՈՐՍ-ՄԱԺՈՐ)

Սույն պայմանագրով և սույն պայմանագրի հիման վրա կնքված համաձայնագրով պարտավորություններն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն չկատարելու համար կողմերն ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե դա եղել է ուժի ազդեցության հետևանքով, որը ծագել է սույն պայմանագիրը կնքելուց հետո, և որը կողմերը չէին կարող կանխատեսել կամ կանխարգելել: Այդպիսի իրավիճակներ են երկրաշարժը, ջրհեղեղը, հրդեհը, պատերազմը, ռազմական և արտակարգ դրություն հայտարարելը, քաղաքական հուզումները, գործադուլները, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքի դադարեցումը, պետական մարմինների ակտերը և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում սույն պայմանագրով պարտավորությունների կատարումը: Եթե արտակարգ ուժի ազդեցությունը շարունակում է 3 (երեք) ամսից ավելի, ապա կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի լուծար ել պայմանագիրը՝ այդ մասին նախապես տեղյակ պահելով մյուս կողմին:

6.ԱՅԼ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

6.1 Սույն պայմանագրի կապակցությամբ ծագած վեճերը լուծվում են բանակցությունների միջոցով: Համաձայնություն ձեռք չբերելու դեպքում վեճերը լուծվում են ՀՀ դատարանում:

6.2. Սույն պայմանագիրը կազմված է __2___ էջից, կնքվում է ե ր կ ո ւ օրինակից՝ յուրաքանչյուր կողմին տրվում է պայմանագրի մեկ օրինակ, որոնք ունեն հավասարազոր իրավաբանական ուժ:

7.ԿՈՂՄԵՐԻ ՀԱՍՑԵՆԵՐԸ, ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՎԱՎԵՐԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ ԵՎ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Պատվիրատու	Կատարող
<< ԱՐՏՍՈԼԱՐ >> ՍՊԸ	Շողակաթի համայնքապետարան_
Երևան, Եկմալյան 6	Գեղարքունիքի մարզ գ.Շողակաթ
Բանկ՝ ԱԿԲԱ-Կրեդիտ Ագրիկոլ Բանկ ՓԲԸ	Ֆինան.նախար.գործ.վարչութ.
հ/հ 22041012711600 0	հ/հ_900185001014
ՀՎՀՀ 02688575	ՀՎՀՀ_08621249
Ստորագրություն	Ստորագրություն
Կ.Տ.	Կ.Տ.

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

11.09.2020թ Շողակաթ համայնք

2020թ. սեպտեմբերի 11-ին ժամը 12.00-ին «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի /21.06.2014թ: ՀՕ-110-Ն/, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 19.11.2014թ. N 1325-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով /առաջին փուլ/ Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքում նախատեսվող արևային էլեկտրակայանի կառուցման նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ հանրային քննարկում:

Ելույթ ունեցան՝

Բացման խոսքով հանդես եկավ Շողակաթ համայնքի ղեկավար Ս. Շուշանյանը:

Հ. Ալեքսանյանը ներկայացրեց նախատեսվող գործունեության ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա, նշեց, որ կառուցման աշխատանքների ազդեցությունները շրջակա միջավայրի վրա կրելու են ժամանակավոր բնույթ: Կայանի տեղակայման աշխատանքները տևելու են 4 ամիս՝ ըստ ժամանակացույցի: Հողային աշխատանքներից առաջացած բուսահողն ամբողջությամբ օգտագործվելու է անցքերի և խրամուղիների լցման, տարածքների վերականգնման և բարեկարգման համար: Արևային կայանի կառուցման ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում, թափոնների հեռացում, տարածքի հնարավորինս նախկին տեսքի բերում, օգտագործված ճանապարհի կարգաբերում: Կատարվելու է փոսերի, հենասյուների եզրային մասերի լիցք՝ հողային զանգվածով, իսկ վերին մասը ծածկվելու է բուսահողով:

Նախատեսվող գործունեության շինարարության և շահագործման փուլերում բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր՝ աշխատողների խմելու և կենցաղային կարիքները հոգալու նպատակով: Ջուրն օգտագրծվելու է նաև բետոնախառնուրդ ստանալու նպատակով: Շինարարության համար անհրաժեշտ բետոնանյութը պատրաստվելու է տեղում՝ տակդիրների վրա: Բետոնն օգտագործվելու է հիմնականում կայանի հիմնասյուների տեղադրման ժամանակ՝ ամրացման նպատակով: Շինարարական նյութերի մնացորդները(մետաղական մասեր) հավաքվելու են հատուկ

տարողությունների մեջ և աշխատանքների ավարտից հետո հանձնվելու են համապատասխան մասնագիտացված ընկերություններին: Կենցաղային աղբը հավաքվելու է տարածքում տեղադրված պոլիէթիլենային պարկերի մեջ և տեղափոխվելու է աղբավայր՝ համայնքապետարանի համաձայնությամբ: Իսկ աղտոտված լաթերը (1/10 հարաբերությամբ) խառնվելու է կենցաղային աղբին և տեղափոխվելու է աղբավայր:

Ս. Հակոբյանը ներկայացրեց արևային կայանի հզորությունները՝ Առաջին ենթակայանը. «Արտսոլար» 3200 կՎտ դրվածքային հզորությամբ արևային էլեկտրակայանը Հայաստանի էլեկտրական ցանցերին միացնելու համար կառուցվելու է 1x 6300կՎԱ հզորությամբ 110/10կՎ լարման տրանսֆորմատորային ենթակայան, միացումը «Արեգունի» 110կՎ օդային գծին: Երկրորդ ենթակայան. նոր կառուցվող 10/08կՎ ենթակայան, ինչի համար տեղադրվելու է 3500ԿՎԱ(10/08կՎ հզորությամբ) ՇԼՏԵ, որը միացվելու է 6300/110/10կՎ ենթակայանին:

Հանրային լսման արդյունքում մասնակիցները համայնքի ղեկավարի հետ համատեղ տվեցին համայնքի նախնական համաձայնությունը նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ:

Վարող - Շողակաթ համայնքի ղեկավար
պարոն Ս. Շուշանյան _____

Արձանագրող – Հ. Ալեքսանյան _____

Ձեռնարկող - «ԱՐՏՍՈԼԱՐ» ՍՊԸ
Լիազորված անձ Ս.Հակոբյան _____

Մասնակիցների ցանկ

Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի Արտանիշ բնակավայրի վարչական տարածքում «ԱՐՏՍՈՒԼԱՐ» ՍՊ ընկերության կողմից արևային էլեկտրակայանի կառուցման վերաբերյալ հանրային առաջին քննարկման

11.09.2020թ.

Հ/Հ	Անուն, Ազգանուն	Տեղեկատվություն	Հեռախոսահամար	Ստորագրություն
1.	Հայկ Հակոբջանյան	«ԱՐՏՍՈՒԼԱՐ» ՍՊԸ-ի ներկայացուցիչ	093 81 89 10	
2.	Հակոբյան Աննա	«Արտաքին» ՍՊԸ-ի ներկայացուցիչ	77 44 78 11	
3.	Սորեն Դեհրշյան	Շողակաթի համայնքապետարան	077-44-81-94	
4.	Արթուր Սիմոնյան	Շողակաթի համայնքապետարան	098-59-34-82	
5.	Անահիտ Գրիգորյան	Շողակաթի համայնքապետարան	094-48-78-08	
6.	Աստղիկ Շուքուրյան	Շողակաթի համայնքապետարան	093-49-37-92	
7.	Գոռ Ասլանյան	Շողակաթի համայնքապետարան	093 07 27 66	
8.	Տրդատ Հովհաննիսյան	«Գոռակ» ՀԿ ԴՊՐԻ հասարակական	+374-93-88 46 25	
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ ՇՈՂԱԿԱԹ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

Հայաստանի Հանրապետության Գեղարքունիքի մարզի
Շողակաթ համայնք, հասցե՝ գ.Շողակաթ 2-րդ փ. 1/1
հեռ. 093493792,էլ. փոստ՝ shoghakat.gegharquniq@mta.gov.am

N333
« 11 » _____09_____2020թ.

ԿԱՐԾԻՔ

Հանրային քննարկման էր դրված ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի Շողակաթ գյուղում 3200 կվտ հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցման խնդիրները: Վերը նշված հարցի քննարկման արդյունքում համայնքը տալիս է իր դրական կարծիքը:

Հարգանքով
համայնքի ղեկավար՝ Ս.Շուշանյան

Արևային կայանի ունեցած հեռավորությունները մոտակա բնակավայրերից (Արտսոլար ՍՊԸ)

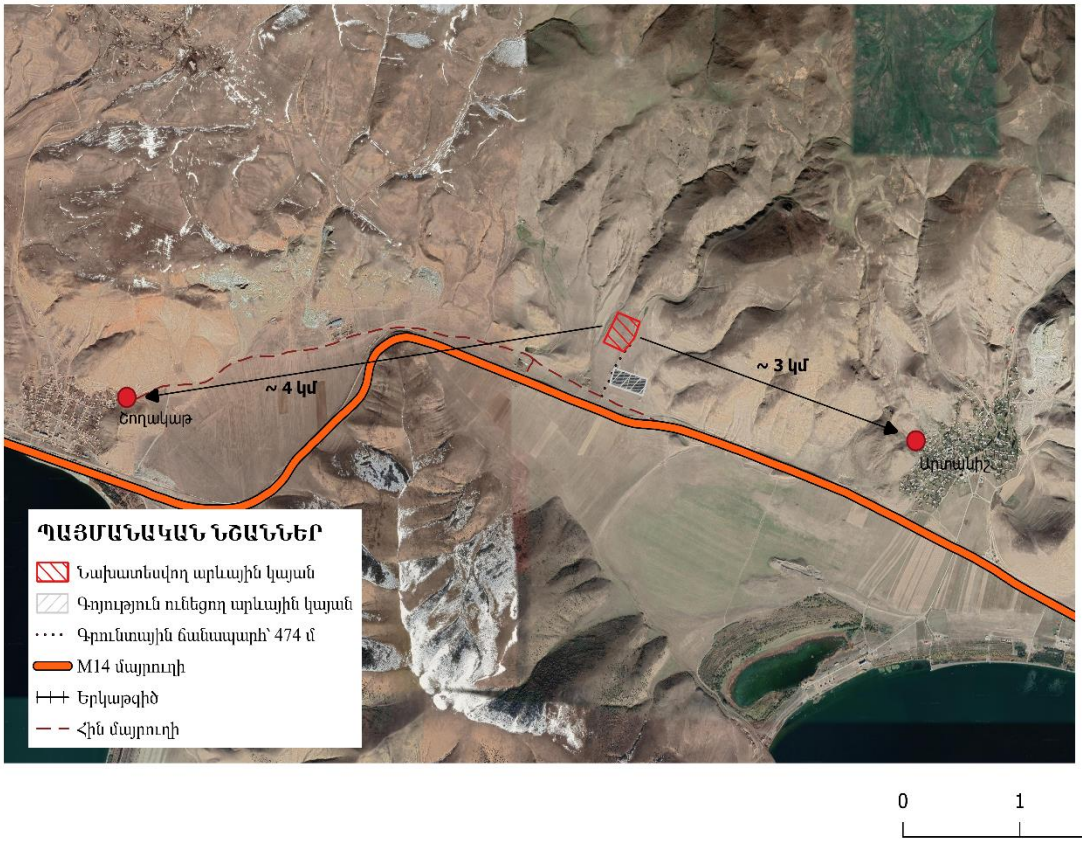

0 1 2 կմ

Հավելված 7.

Իրադրության սխեմա

«Արտաղլար» ՍՊԸ

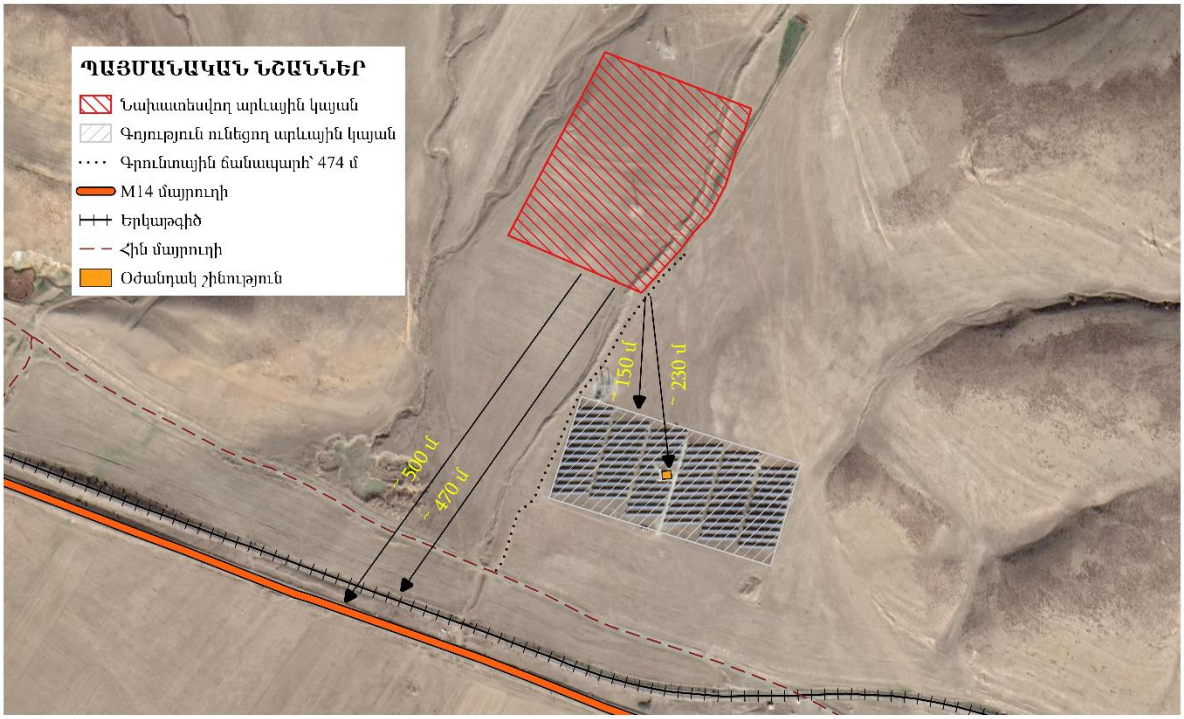

0 100 200 մ

Հավելված 8.

Կայանի հեռավորությունը Սևանա լճից

«Արտսոլար» ՍՊԸ

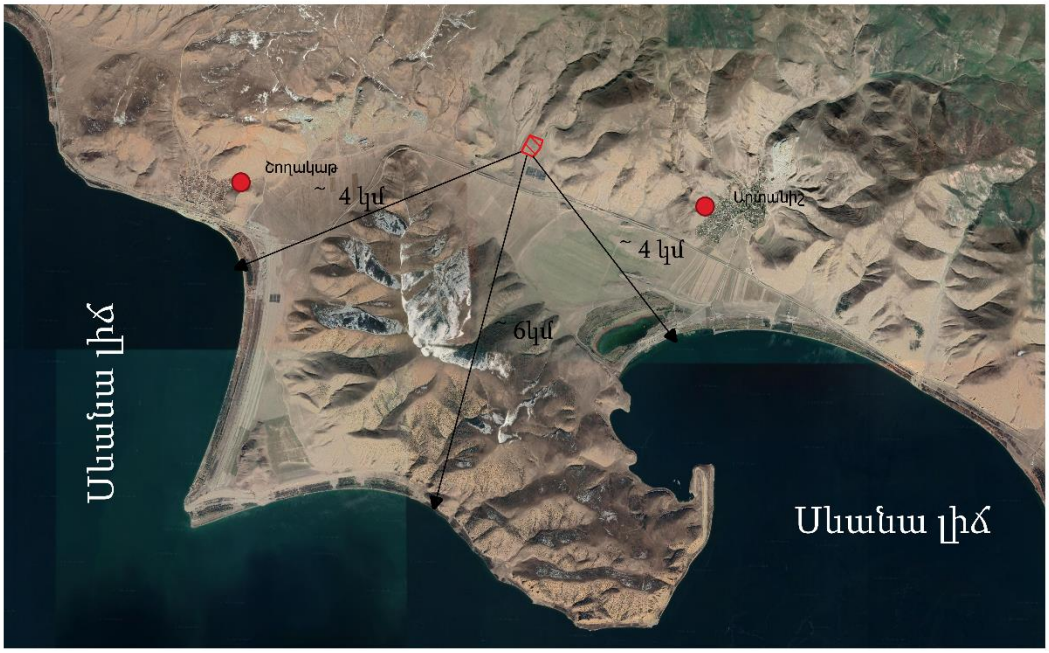

Պայմանական նշաններ

- Արևային կայան
- Կայանին հարակից բնակավայրեր

0 1 2 կմ

Հավելված 9.

Արևային կայանի հեռավորությունը
մոտակա մշտական հոսք ունեցող ջրային հոսքից

Հավելված 10.

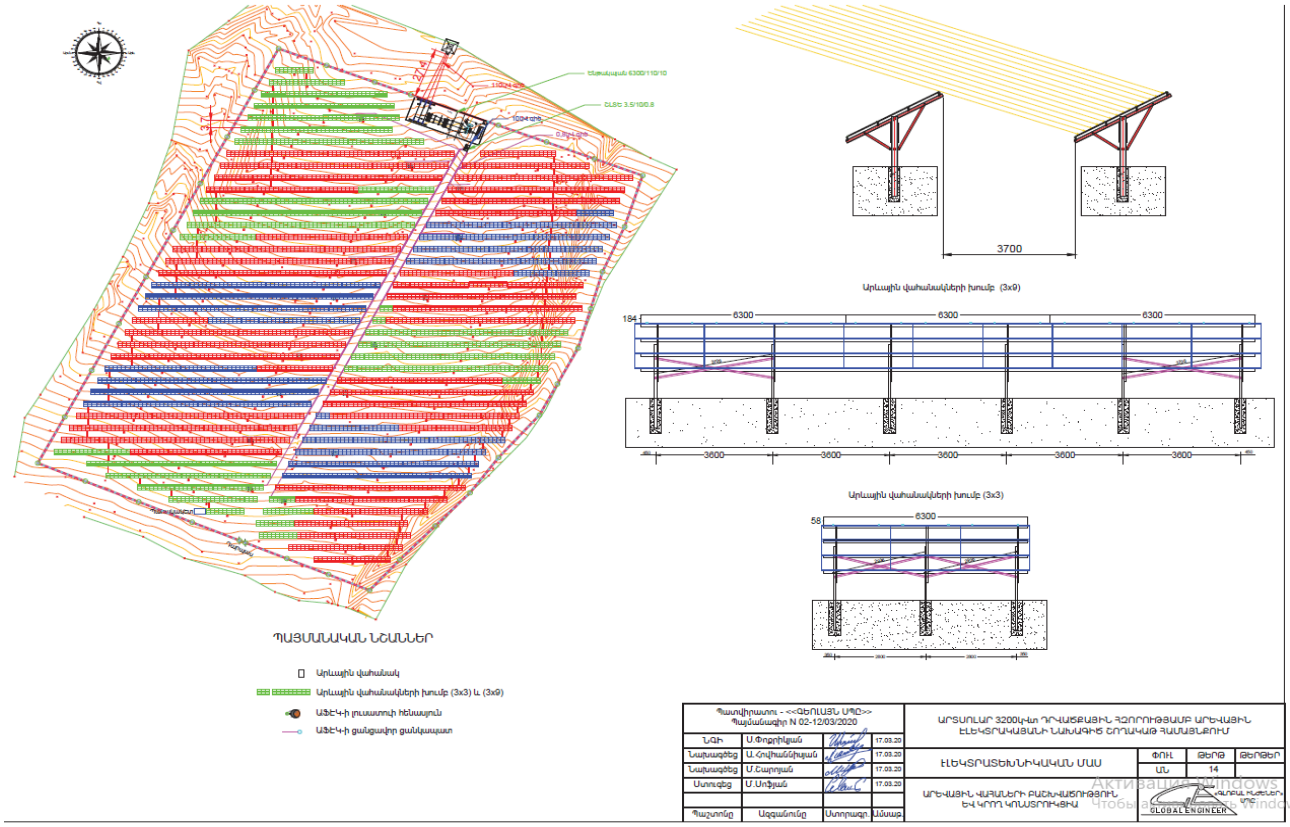
ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ
Արևային վահանակ
Արևային վահանակների խումբ (3x3) և (3x9)
ԱՖԷԿ-ի ուսատուի հենապուն
ԱՖԷԿ-ի ցանցափոր ցանկապատ
3700
Արևային վահանակների խումբ (3x9)
184
6300
6300
6300
3600
3600
3600
3600
3600
Արևային վահանակների խումբ (3x3)
58
6300
Պատվիրատու - <<ՁԵՌՆԱՏ ՍՊԸ>>
Պայմանագիր N 02-12/03/2020
ՆԳԻ
Ս.Փորրիկյան
Հաստատեց
Ա.Հովհաննիսյան
Հաստատեց
Ա.Հարոյան
Ստուգեց
Ա.Մոխյան
Պաշտոնը
Անվանումը
Ստորագր.
Անվաս.
17.03.20
17.03.20
17.03.20
17.03.20
ԱՐՏՍՈՒՆԱՐ 3200կՎտ ԴՐՎԱՅՏՔԱՅԻՆ ՀԶՈՐՈՒԹՅԱՄԲ ԱՐԵՎԱՅԻՆ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՅԱՆԻ ՆԱԽԱԳԻԾ ԾՐԱԿԱԹ ՀԱՄԱԼԵՐՈՒՄ
ԷԼԵԿՏՐԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՄԱՍ
ՓՈՒԼ
ԹԵՐԹ
ԹԵՐԹԵՐ
ԱԼ
14
ԱՐԵՎԱՅԻՆ ՎԱՀԱՆԱՆԵՐԻ ԲԱՇԽՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՄ ԿՈՆԱՏՐՈՒԿՑԻԱ
GLOBAL ENGINEER
Активация Windows
Чтобы активировать Windows

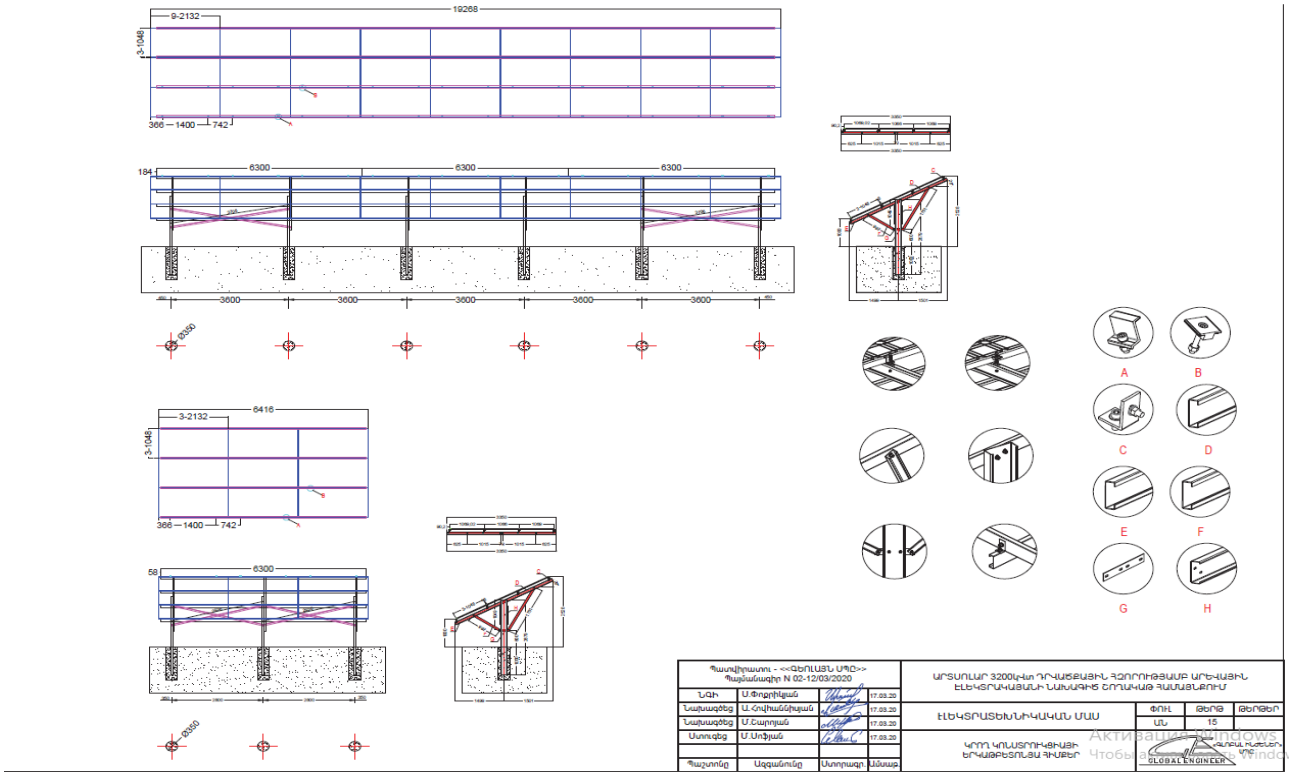
19268
9-2132
3-1048
366
1400
742
184
6300
6300
6300
3600
3600
3600
3600
3600
6416
3-2132
3-1048
366
1400
742
58
6300
A
B
C
D
E
F
G
H
Պատվիրատու - <<ՁԵՌՆԱՏ ՍՊԸ>>
Պայմանագիր N 02-12/03/2020
ՆԳԻ
Ս.Փորրիկյան
Հաստատեց
Ա.Հովհաննիսյան
Հաստատեց
Ա.Հարոյան
Ստուգեց
Ա.Մոխյան
Պաշտոնը
Անվանումը
Ստորագր.
Անվաս.
17.03.20
17.03.20
17.03.20
17.03.20
ԱՐՏՍՈՒՆԱՐ 3200կՎտ ԴՐՎԱՅՏՔԱՅԻՆ ՀԶՈՐՈՒԹՅԱՄԲ ԱՐԵՎԱՅԻՆ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՅԱՆԻ ՆԱԽԱԳԻԾ ԾՐԱԿԱԹ ՀԱՄԱԼԵՐՈՒՄ
ԷԼԵԿՏՐԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՄԱՍ
ՓՈՒԼ
ԹԵՐԹ
ԹԵՐԹԵՐ
ԱԼ
15
ԿՈՄ ԿՈՆԱՏՐՈՒԿՑԻԱՅԻ ԵՐԿԱԹԵՏՈՒՅՑ ԳԻԾԵՐ
GLOBAL ENGINEER
Активация Windows
Чтобы активировать Windows

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՑԱՆՑԵՐ

ELECTRIC NETWORKS OF ARMENIA ЭЛЕКТРИЧЕСКИЕ СЕТИ АРМЕНИИ

ՀՀ, ք. Երևան ,Ա.Արմենակյան փող.127

№ ՏՊ-541-110/0382

«24» 03 2020թ.

ԲԱՇԽՄԱՆ ՑԱՆՑԻՆ ՄԻԱՑՄԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Տրվում է՝ «ԱՐՏՍՈԼԱՐ» ՍՊ ընկերության տնօրեն Հ. Շեկյանին
Պատճենը՝ «Գեղամա» մ/6 գլխ. ճարտարագետ Հ. Մանուկյանին
«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ
գլխավոր ճարտարագետ Գ. Բալյանին

Նախագծվող արևային կայանի հասցեն՝ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ, Շողակաթ համայնք.
Նախագծվող արևային կայանի անվանումը՝ «Արտսոլար»
Դրվածքային հզորությունը՝ 3218.4 կՎտ

1. Կառուցել համապատասխան հզորության 110/10 կՎ ենթակայան՝ համաձայն նախագծի:
2. Ենթակայանը միացնել «Արեգունի» 110 կՎ օդային գծի մոտակա խարսխային հենարանին՝ ներանցումով:
3. «Արտսոլար» արևային կայանի տարածքում կառուցել համապատասխան հզորության 10/0.8 կՎ լարման ենթակայան, արևային կայանը միացնելով նոր կառուցվող 110/10 կՎ ենթակայանին առանձին բջիջով՝ համաձայն նախագծի:
4. Կառուցվող ենթակայանի և 10 կՎ օդային գծի ուղեգիծը համաձայնեցնել համապատասխան շահագրգիռ կազմակերպությունների հետ:
5. Ռելեական պաշտպանությունը և ավտոմատիկան (ՌՊԱ) նախատեսել համաձայն ՀՀ կառավարության 2008 թվականի հունվարի 17-ի N42-Ն որոշմամբ հաստատված՝ էլեկտրատեղակայանքների պաշտպանության և ավտոմատիկայի սարքվածքին ներկայացվող պահանջների, տեխնիկական կանոնակարգի, ՌՊԱ սարքվածքների ծավալը և սկզբունքները համաձայնեցնելով «ՀԷՑ» ՓԲ և «ԷԷՀՕ» ՓԲ ընկերությունների հետ:
6. Նախագիծը նախապես համաձայնեցնել «ՀԷՑ» ՓԲ ընկերության տեխնիկական տնօրինության և «Հաշվարկային Կենտրոն» ՓԲ ընկերության հետ:
7. Նախկինում տրված բաշխման ցանցին միացման 19.09.2019թ. ՏՊ-541-110/0799 տեխնիկական պայմանները համարել անվավեր:
8. **Հաշվառքի սարքերի տեղադրման կետը.** սահմանազատնան կետում՝ արևային կայանը բաշխման ցանցին միացնող 110 կՎ ճյուղավորման սկզբում, համաձայն ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 17.05.2017թ. N 161Ն որոշմամբ հաստատված Ցանցային Կանոնների թիվ 26 գլխի պահանջների, տեղադրել և օրինականացնել երկկողմ հաշվառք իրականացնող (Ռեվերս) հաշվառքի սարքեր (էլեկտրաէներգիայի հաշվիչի, հոսանքի և լարման չափիչ տրանսֆորմատորների միացությունների համախումբ):
9. Արևային կայանի միացումը բաշխման ցանցին կիրականացվի ՀՀ քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից տրված գործարկման եզրակացության, «ՀԷՑ» ՓԲ ընկերության կողմից տրված լարման կարգադրության և էլ. էներգիայի առք ու վաճառքի պայմանագրի առկայության դեպքում:

✓ **Տեխնիկական պայմանները ուժի մեջ են 2 (երկու) տարի.**

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՑԱՆՑԵՐ» ՓԲԸ
ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐՏԱԴՐԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
N ____ «____» _____ 20 թ

ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՏՆՕՐԵՆ Դ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

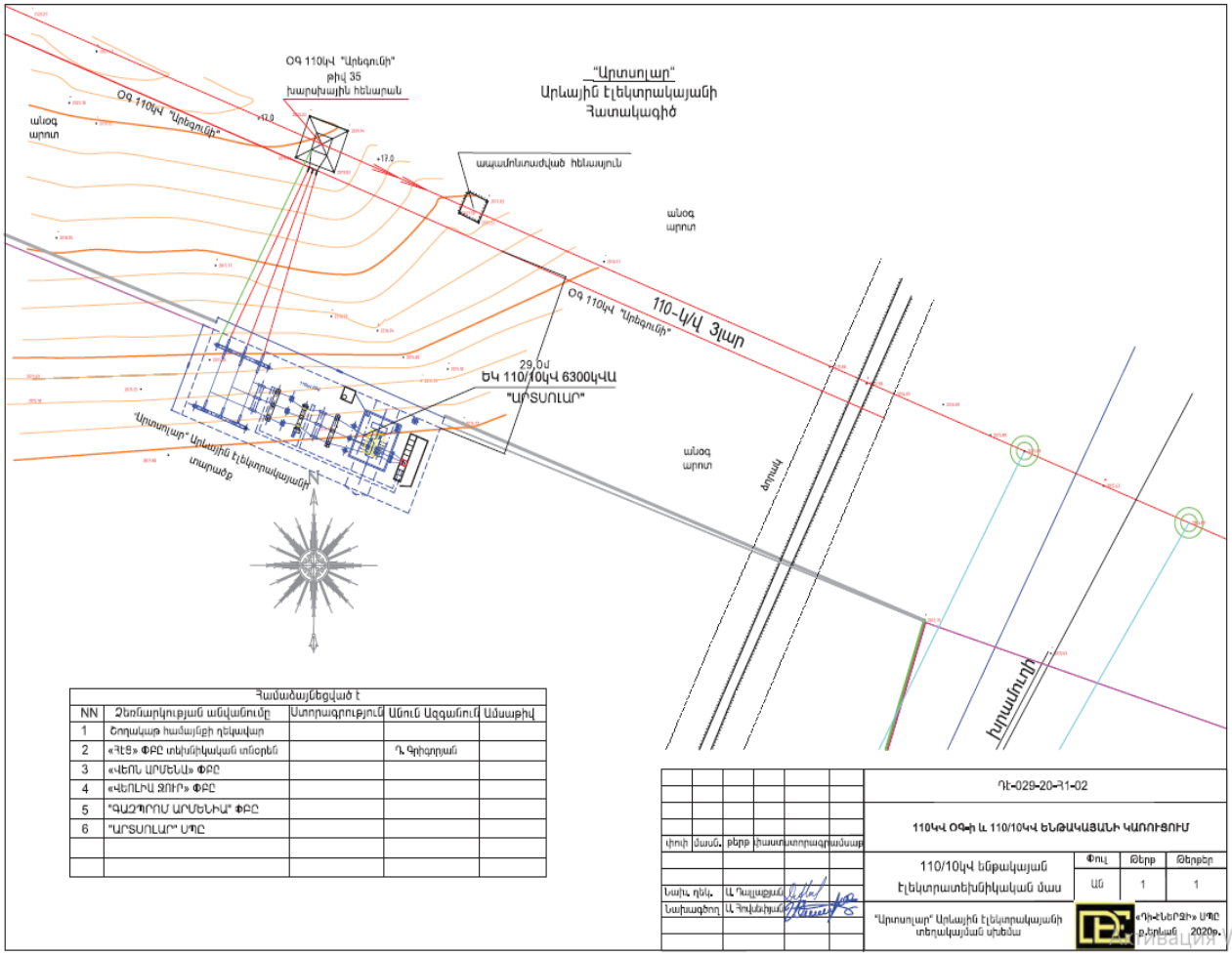

Համաձայնեցված է				
NN	Շնորհակալության անվանումը	Ստորագրություն	Անուն Ազգանուն	Ամսաթիվ
1	Ծողակաթ համայնքի ղեկավար			
2	«ՀԷՑ» ՓԲԸ տեխնիկական տնօրեն		Դ. Գրիգորյան	
3	«ՎԵՌՆ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՓԲԸ			
4	«ՎԵՌԻԼԻԱ ՋՈՒՐ» ՓԲԸ			
5	"ԳԱԶՊՐՈՄ ԱՐՄԵՆԻԱ" ՓԲԸ			
6	"ԱՐՏՍՈՒԼԱՐ" ՍՊԸ			

						ՊԷ-029-20-Հ1-02
						110կՎ ՕԳ-ի և 110/10կՎ ԵԹԱԿԱՅԱՆԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ
փոփ	մասն.	թերթ	փաստաթուղթ	ստորագրություն	ամսաթիվ	
Նախ. գլխ.		Ա. Դալլաքյան				110/10կՎ ենթակայան էլեկտրատեխնիկական մաս
Նախագծող		Ա. Հովսեփյան				
						"Արտսոլար" Արևային էլեկտրակայանի տեղակայման պեմնա

Փուլ	Թերթ	Թերթեր
Ան	1	1

«ՊԻԷԼԵՐՇԻ» ՍՊԸ
ք.Երևան 2020թ.

Активация Wind
Чтобы активировать

Հավելված 13.

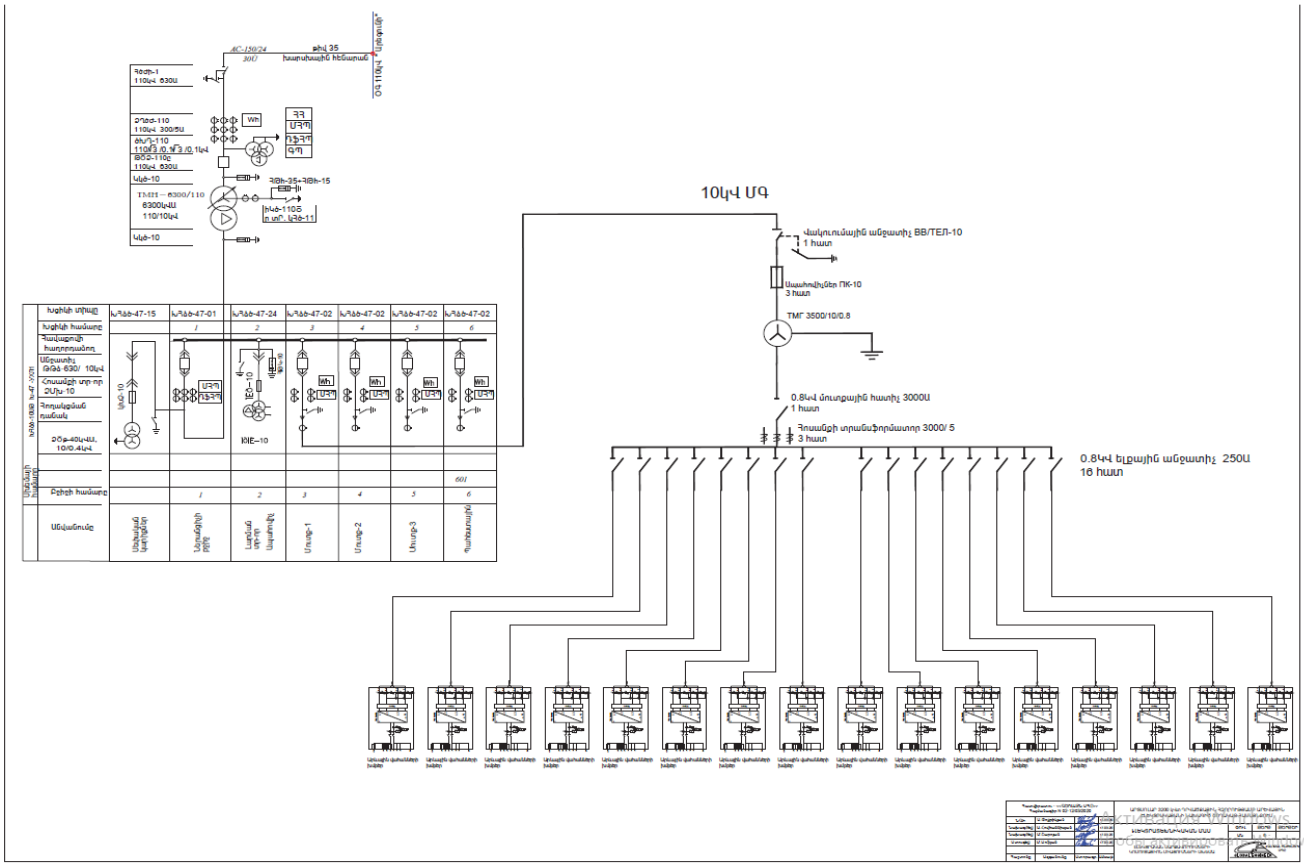

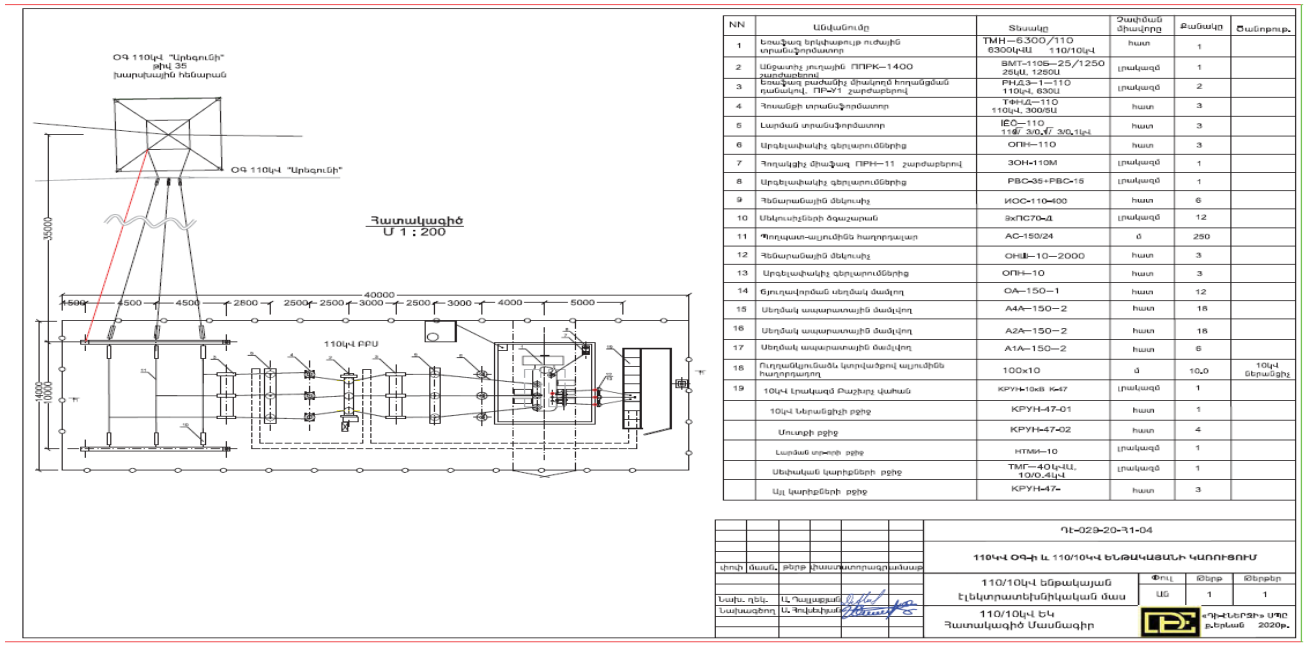

NN	Անվանումը	Տեսակը	Չափման միավորը	Քանակը	Ծանոթութ.
1	Եռաֆազ երկփաթույթ ուժային տրանսֆորմատոր	ТМН—6300/110 6300կՎԱ 110/10կՎ	հատ	1	
2	Անջատիչ լուսային. ՊՊՐԿ—1400 շարժաբերով	ВМТ-110Б—25/1250 25ԱՄ, 1250Ա	լրակազմ	1	
3	Եռաֆազ բաժանիչ միակողմ հողանցման դանակով. ՊՐԼՅ1 շարժաբերով	РНДЗ-1—110 110կՎ, 630Ա	լրակազմ	2	
4	Դրանքի տրանսֆորմատոր	ТФНД—110 110կՎ, 300/5Ա	հատ	3	
5	Լարման տրանսֆորմատոր	ՆԷՕ—110 110/√3/0,1/√3/0,1կՎ	հատ	3	
6	Արգելափակիչ գեղարտումներից	ОПН—110	հատ	3	
7	Հողակցիչ միաֆազ ՊՐՀ—11 շարժաբերով	ЗОН-110М	լրակազմ	1	
8	Արգելափակիչ գեղարտումներից	РВС-35+РВС-15	լրակազմ	1	
9	Հենարանային մեկուսիչ	ИОС-110-400	հատ	6	
10	Մեկուսիչների ձգաշարան	3хПС70-Д	լրակազմ	12	
11	Պողպատ-ալյումինե հաղորդալար	АС-150/24	մ	250	
12	Հենարանային մեկուսիչ	ОНШ—10—2000	հատ	3	
13	Արգելափակիչ գեղարտումներից	ОПН—10	հատ	3	
14	Ճյուղավորման սեղմակ ամրող	ОА—150—1	հատ	12	
15	Սեղմակ ապարատային ամրվող	А4А—150—2	հատ	18	
16	Սեղմակ ապարատային ամրվող	А2А—150—2	հատ	18	
17	Սեղմակ ապարատային ամրվող	А1А—150—2	հատ	6	
18	Ուղղանկյունաձև կտրվածքով ալյումինե հաղորդալար	100x10	մ	10,0	10կՎ ենթակայքից
19	10կՎ էլակազմ բաշխիչ վահան	КРУН-10кВ К-47	լրակազմ	1	
	10կՎ ենթակայքի բջիջ	КРУН-47-01	հատ	1	
	Մուտքի բջիջ	КРУН-47-02	հատ	4	
	Լարման տրանս. բջիջ	НТМК—10	լրակազմ	1	
	Սեփական կարիքների բջիջ	ТМГ—40կՎԱ, 10/0,4կՎ	լրակազմ	1	
	Այլ կարիքների բջիջ	КРУН-47-	հատ	3	

ՊԷ-029-20-ՀՄ-04

110կՎ ՕԳԻ և 110/10կՎ ԵՆԹԱԿԱՅԱՆԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ

110/10կՎ ենթակայան
էլեկտրատեխնիկական մաս

Փուլ	Թերթ	Թերթեր
ԱՇ	1	1

110/10կՎ ԵԿ
Հատակագիծ Մասնագիր

ՀԴԻԷԵՐՏԻՆ ՍՊՈ
գերեան 2020թ.

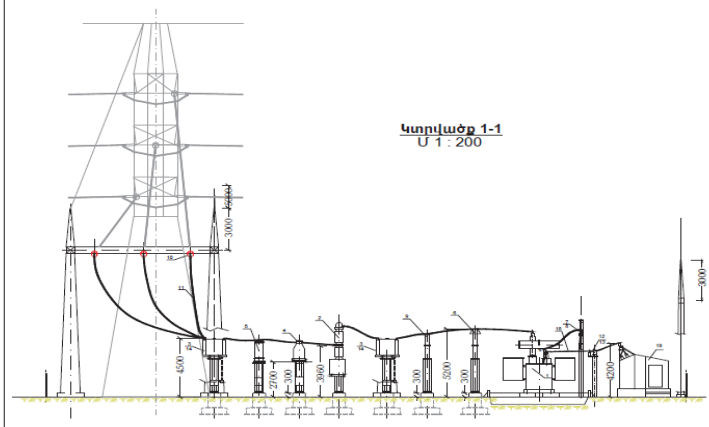

NN	Անվանումը	Տեսակը	Չափման միավորը	Քանակը	Ծանոթութ.
1	Եռաֆազ երկփաթույթ ուժային տրանսֆորմատոր	ՏՄՀ-6300/110 6300կՎԱ 110/10կՎ	հատ	1	
2	Սնջատիչ յուղային ՊՊՐԿ-1400 շարժաբերով	ՎՄՏ-110Բ-25/1250 25կՎ, 1250Ա	լրակազմ	1	
3	Եռաֆազ բաժանիչ միակողմ հողանցման դանակով, ՊՐ-Ս1 շարժաբերով	ՐՀԱՁ-1-110 110կՎ, 630Ա	լրակազմ	2	
4	Հոսանքի տրանսֆորմատոր	ՏՓՀԱ-110 110կՎ, 300/5Ա	հատ	3	
5	Լարման տրանսֆորմատոր	ՀԿՓ-110 110/√3/0.1/√3/0.1կՎ	հատ	3	
6	Արգելափակիչ գերլարումներից	ՕՊՀ-110	հատ	3	
7	Հողակցիչ միաֆազ ՊՐՀ-11 շարժաբերով	ՅՕՀ-110Մ	լրակազմ	1	
8	Արգելափակիչ գերլարումներից	ՐՎՀ-35+ՐՎՀ-15	լրակազմ	1	
9	Ցենարահայիհ մեկուսիչ	ՀՕՀ-110-400	հատ	6	
10	Մեկուսիչների ծգաշարան	9xՊՀ70-Դ	լրակազմ	12	
11	Պողպատ-ալյումինե հաղորդալար	AC-150/24	մ	250	
12	Ցենարահայիհ մեկուսիչ	ՕՀՍՍ-10-2000	հատ	3	
13	Արգելափակիչ գերլարումներից	ՕՊՀ-10	հատ	3	
14	Ճյուղավորման սեղմակ ճամլող	ՕԱ-150-1	հատ	12	
15	Սեղմակ ապարատային ճամլվող	ԱԱԱ-150-2	հատ	18	
16	Սեղմակ ապարատային ճամլվող	ԱՀԱ-150-2	հատ	18	
17	Սեղմակ ապարատային ճամլվող	ԱԼԱ-150-2	հատ	6	
18	Ուղղահակուսածև կտրվածքով ալյումինե հաղորդաղող	100x10	մ	10.0	10կՎ ցեբանցիչ
19	10կՎ Լրակազմ Բաշխիչ վահան	ԿՐՍՀ-10xՁ K-47	լրակազմ	1	
	10կՎ Ներանցիչի բջիջ	ԿՐՍՀ-47-01	հատ	1	
	Մուտքի բջիջ	ԿՐՍՀ-47-02	հատ	4	
	Լարման տր-որի բջիջ	ՀՏՄՍ-10	լրակազմ	1	
	Սեփական կարիքների բջիջ	ՏՄՊ-40կՎԱ, 10/0.4կՎ	լրակազմ	1	
	Այլ կարիքների բջիջ	ԿՐՍՀ-47-	հատ	3	

						ՊԷ-029-20-Ղ1-05
						110կՎ ՕԳ-ի և 110/10կՎ ԵՆԹԱԿԱՅԱՆԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ
Փոփ	Փաստ.	թերթ	Փաստաթղթագրանշան			110/10կՎ ենթակայան էլեկտրատեխնիկական մաս — Փուլ: Թերթ: Թերթեր: ՄՕ 1
Նախ. դեկ.		Ա.Դալլաքյան				110/10կՎ ԵԿ Հատակագիծ Մասնագիր — «Դիզ-էներգիա» ՍՊԸ ք.Երևան 2020թ.
Նախագծող		Ա.Յոլչեվիչ				

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

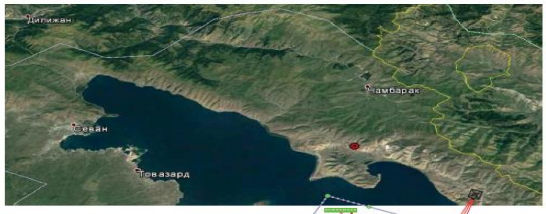

"Արտասոդար" արևային ֆոտովոլտային կայանը (ԱՖԷԿ) նախատեսվում է կառուցել Գեղարքունիքի մարզի Շորժայթ համայնքում 40°30 27.08 աշխարհագրական լայնության և 45° 19 45.60 աշխարհագրական երկայնության կոորդինատներով, ծովի մակերևույթից 2100 մ բարձրության վրա:

Պատվիրատու - «ՀԵՌԻԱՆ ՍՊԸ» Պայմանագիր N 02-12/03/2020				ԱՐՏԱՍԱՐ 3200 կՎտ ԴՐԱՎԱՖԱՅԻՆ ՀԶՈՐՈՒԹՅԱՄԲ ԱՐԵՎԱՅԻՆ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՅԱՆԻ ԱՄՓՈՓԻՉ ԿՈՂԱԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼԵՌՈՒՄ		
ՆԳԻ	Ս.Փոքրիկյան		17.03.20	ԷԼԵԿՏՐԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՄԱՍ	ՓՈՒԼ	ԹԵՐԹ	ԹԵՐԹԵՐ
Նախագծող	Ա.Հովհաննիսյան		17.03.20		ԱՄ	7	
Նախագծող	Մ.Մարտան		17.03.20				
Ստուգող	Մ.Սոֆյան		17.03.20	ՏԱՐԱՏԵՍԻՉ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԴԻՐՔԵՐ	GLOBAL ENGINEER	ԳԼՈԲԱԼ ԻՆԺԵՆԵՐԻՆԳ ՍՊԸ	
Պաշտոնը	Անվանումը	Ստորագր.	Ամսաթ.				

ՀՈՂԱՄԱՍԻ ՀԱՏԱԿԱԳԻԾ

Շորժա համայնք ին Հողհատկացման հիմքը

Անուն, ազգանուն

Գեղարքունիք Շորժա

Սարզ Համայնք Հասցե

ՄԱՍՇՏԱԲ 1:5000

վարելահողեր 3.20513 հա (207-001)-ից

վարելահողեր 2.25968 հա (1104-001)-ից

ՀՈՂԱՄԱՍԻ

Մակերեսը (հա)	5.46481 հա
Ծածկագիրը	207-001-ից, 1104-001-ից
Նպատակային նշանակությունը	Գյուղատնտեսական նշանակության
Գործառնական նշանակությունը	Վարելահողեր
Հողամասը ծանրաբեռնված է	

Հրապարակային կետերի համարները	Կոորդինատները X	Կոորդինատները Y	Գծային չափեր	Սահմանակից սեփականատերերը (օգտագործողի) անուն, ազգանուն (անվանումը)
1	4485616.1566	8527601.4578	184.59	
2	4485887.8505	8527731.2750	263.83	
3	4486120.5491	8527654.7988	190.89	
4	4486049.2003	8528041.5260	30.18	
5	4486020.4719	8528032.3375		

ՇԻՆՈՒԹՅԱՆ

Կատարող՝ (ստորագրություն) Հրանտ Աղանյան (անուն, ազգանուն) « 30 » դեկտեմբեր 2017 թ. (ամիս, ամսաթիվ)

Որակավորման վկայական № 0361, տրված 14.04.2017 թ.

Իրավաբանական անձ № 02660303 «ԳԵՈԼԱՅՆ» ՍՊԸ

Կ.Տ.

(ստորագրություն)

Հերթական թվերով կետերի	Կոորդինատներ		Հեռավոր կետերի	Սահմանագծի սեփականատերերի (օգտագործողների) անուն, ազգանուն (անվանումը)
	X	Y		
5	4486020.4719	8528032.3378	27.77	
6	4485995.1428	8528020.9517	44.73	
7	4485952.1936	8528008.4637	42.54	
8	4485914.5925	8527988.5741	31.74	
9	4485890.7325	8527967.6381	24.67	
10	4485870.9093	8527952.9461	75.16	
1	4485816.1556	8527901.4578		
այդ թվում վարելահողեր 207-001-ից 3.20513 հա				
1	4485841.6752	8527840.7123	118.70	
2	4485887.6505	8527731.2750	263.63	
3	4486120.5491	8527854.7988	116.26	
4	4486079.0520	8527963.4010	43.47	
5	4486038.2145	8527948.5154	174.86	
6	4485883.6562	8527866.7313	49.39	
1	4485841.6752	8527840.7123		
վարելահողեր 1104-001-ից 2.25968 հա				
1	4485816.1556	8527901.4578	65.89	
2	4485841.6752	8527840.7123	49.39	
3	4485883.6562	8527866.7313	174.86	
4	4486038.2145	8527948.5154	43.47	
5	4486079.0520	8527963.4010	83.63	
6	4486049.2003	8528041.5280	30.16	
7	4486020.4719	8528032.3378	27.77	
8	4485995.1428	8528020.9517	44.73	
9	4485952.1936	8528008.4637	42.54	
10	4485914.5925	8527988.5741	31.74	
11	4485890.7325	8527967.6381	24.67	
12	4485870.9093	8527952.9461	75.16	
1	4485816.1556	8527901.4578		

ՊԱՏՃԵՆ